

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON

*Ministarstvo poljoprivrede,
vodoprivrede i šumarstva*
Kantonalna uprava za šumarstvo

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA

*Ministarstvo poljoprivrede,
vodoprivrede i šumarstva*
Kantonalna uprava za šumarstvo

IZVJEŠTAJ O RADU
za period 01. 01. 2018. do 31.12. 2018. godine

Travnik, august 2019. godine

I – UVODNI DIO

Primarne nadležnosti Kantonalne uprave za šumarstvo (U daljem tekstu: Uprava) proizilaze iz odredbi Zakona o šumama („Službene novine SBK/KSB“, broj 5/14, 12/15, 8/16 i 7/18), a ostali zakoni i podzakonski propisi koje primjenjuje u svom radu odnosno iz kojih na posredan način proizilaze određene nadležnosti institucije su:

- Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/05);
- Zakon o državnoj službi u organima uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/03,34/04, 54/04, 67/05 i 8/06 i 4/12) i Zakon o preuzimanju Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH („Službene novine SBK/KSB“, broj 7/11);
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/05);
- Zakon o stvarnim pravima („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13 i 100/13);
- Zakon o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98 i 48/99);
- Zakon o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 102/13);
- Zakon o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja („Službene novine Federacije BiH“, br. 71/05 i 8/10);
- Zakon o koncesijama („Službene novine Federacije BiH“, broj 40/02);
- Zakon o lovstvu („Službene novine Federacije BiH“, br. 4/06, 8/10 i 81/14);
- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 65/09);
- Zakon o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/06);
- Krivični zakon („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11 i 59/14);
- Zakon o krivičnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 i 59/14);
- Zakon o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 63/14);
- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine SBK/KSB“, broj 15/12);
- Zakon o koncesijama („Službene novine SBK/KSB“, broj 8/09);
- Zakon o rudarstvu („Službene novine SBK/KSB“, br. 15/01 i 3/10);
- Zakon o vodama („Službene novine SBK/KSB“, broj 14/02);
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona („Službene novine SBK/KSB“, broj 2/12 i 5/14);
- Uredba o kancelarijskom poslovanju organa uprave i službi za upravu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 20/98);
- Uredba o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 75/04 i 38/06);
- Pravilnik o uvjetima i načinu davanja šume i šumskog zemljišta u državnom zemljištu u zakup i uspostavi prava služnosti („Službene novine SBK/KSB“, broj 10/14);
- Pravilnik o načinu obilježavanja granica državnih šuma i šumskoga zemljišta te o vrsti i postavljanju graničnih znakova, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o obimu mjera uspostavljanja i održavanja šumskoga reda te o načinu njihova provođenja, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);

- Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu žigosanja, obrojčavanja i premjeravanja drva te o sadržaju i načinu izdavanja otpremnog iskaza za drvo, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu obavljanja tehničkoga prijema radova u šumi na redovnoj i sanitarnoj sječi, te šumskouzgojni radova i radova na izgradnji i saniranju kamionskih, tehničkih puteva i traktorskih planki, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu odabiranja i doznake stabala ili površina za sječu te sječe stabala, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o uvjetima pod kojima se obavlja ispaša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika te sakupljanje šušnja i mahovine, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih (nedrvnih) šumskih proizvoda, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o katastru šuma, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu obračunavanja naknade štete za oštećene ili posječene šumske proizvode, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o sadržaju i postupku izrade šumskoprivrednih osnova za državne i privatne šume, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu i obliku vođenja evidencija, knjiga i registara, („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o zamjeni šume i šumskoga zemljišta („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Uputstvo o načinu, obliku i sadržaju obrasca za prijavu sječe („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14);
- Pravilnik o načinu utvrđivanju uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva („Službene novine Federacije BiH“, broj 88/12);
- Pravilnik o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 62/11 i 82/13);
- Odluka o uslovima i načinu obavljanja sječe i šumskouzgojnih radova u privatnim šumama („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/14);
- Odluka o izradi, sadržaju i primjeni šumskoprivrednih osnova („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/14);
- Uputstvo o vršenju izvještajnih i prognoznih poslova u zaštiti zdravlja bilja („Službene novine Federacije BiH“, broj 78/10);
- Uputstvo o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada te o uplatnim računima na koje se usmjeravaju sredstva, kao i o obliku i sadržaju obrasca za obračun naknada („Službene novine SBK/KSB“, broj 14/14).
- Uredba o naknadama koje nemaju karakter plaće i dodatku na plaću („Službene novine SBK/KSB“, br. 3/12, 5/12, 5/14 i 7/14).
- Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o plaćama, dodatcima i naknadama državnih službenika i namještenika, br. 02-02-733/18 od 03.09.2018. godine.

1. Organizaciono ustrojstvo

Uprava u organizacionom smislu predstavlja upravu u sastavu Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK (U daljem tekstu: Ministarstvo). Upravom rukovodi direktor, ista se sastoji od direkcije Uprave sa sjedištem u Travniku u kojoj su formirane dvije osnovne organizacione jedinice–službe i to Služba za opće, pravne i ekonomske poslove i Služba za integralnu zaštitu šuma, praćenje realizacije šumskoprivredne osnove i katastar, te tri dislocirane organizacione jedinice–odjeljenja, koje u svom sastavu imaju unutrašnje organizacione jedinice-odsjeke za zaštitu šuma (u svakoj od općina Kantona), sa sjedištima i mjesnom nadležnošću nad općinama kako slijedi:

- **Odjeljenje Bugojno**, koje obuhvata područja općina Jajce, Gornji Vakuf-Uskoplje, Bugojno i Donji Vakuf, sa sjedištem u Donjem Vakufu
- **Odjeljenje Novi Travnik**, koje obuhvata područja općina Dobretići, Travnik, Novi Travnik, Vitez i Busovača, sa sjedištem u Novom Travniku
- **Odjeljenje Fojnica** koje obuhvata područja općina Kiseljak, Fojnica i Kreševo, sa sjedištem u Fojnici

1.1. Ljudski resursi

Stanje u pogledu kadrovske popunjenosti sa danom 31.12.2018.godine je sljedeće:

R.br	Naziv radnog mjesta	Predviđeno sistem.	Popunjeno	Upraznjeno
1.	Direktor	1	1	
2.	Šef službe	2	1	1
3.	Šef odjeljenja	3	3	
4.	Stručni savjetnik	5	3	2
5.	Stručni saradnik	4	1	3
6.	Tehnički sekretar	1	1	
7.	Viši referent-geometar	2	2	
8.	Viši referent-kontrolni čuvar šuma	12	11	1
9.	Viši referent-čuvar šuma	80	76	4
10.	Viši ref. za op.podršku, prik. i teh.obradu podat	3	2	1
Ukupno po sistematizaciji		113	101	12

Iz prethodnog tabelarnog pregleda vidljivo je da u Upravi 12 radnih mjesta nije popunjeno. Od navedenih upraznjenih radnih mjesta 6 radnih mjesta odnosi se na namještenike (čuvari šuma) i 6 na državne službenike. U izvještajnom periodu je okončana procedura prijema u radni odnos četrnaest (14) namještenika- čuvara šuma i došlo je do sporazumnog prestanka radnog odnosa jednog državnog namještenika-čuvara šuma u odjeljenju Bugojno.

1.2. Radno kancelarijski prostor

Uprava trenutno koristi 25 radnih kancelarija koje su u organizacionom i teritorijalnom pogledu raspoređene kako slijedi: direkcija Uprave (6), Odjeljenje Bugojno (5), Odjeljenje Novi Travnik (9) i Odjeljenje Fojnica (5). Sa aspekta radno kancelarijskog prostora bitno je napomenuti da je još od septembra 2010. godine smanjen broj kancelarijskih prostora koje

koristi Uprava - dvije prostorije koje su koristili uposlenici odjeljenja Bugojno, općina Bugojno. Zbog rekonstrukcije zgrade u vlasništvu ŠPD/ŠGD „Srednobosanske šume/Šume Središnje Bosne“ doo Donji Vakuf (U daljem tekstu: Društvo), kancelarije su privremeno iseljene, a uposlenici koji su ih koristili, od tada koriste kancelarijski prostor zajedno sa uposlenicima tog odjeljenja u općini Gornji Vakuf-Uskoplje. Već četvrtu godinu nije riješen status kancelarijskog prostora za funkcionisanje odjeljenja Bugojno - odsjek Bugojno, čime se otežava odvijanje osnovne djelatnosti Uprave u ovom odjeljenju, a naročito prijem stranaka i postupanje po njihovim zahtjevima, tako da je u narednom periodu neophodno riješiti pitanje smještaja uposlenika Uprave – odjeljenja Bugojno u općini Bugojno, te sugerišemo da se to pitanje riješi na nivou Vlade SBK, zajedno sa pitanjem smještaja ostalih državnih organa i službi u općini Bugojno.

1.3. Materijalno-tehnička sredstva

Stanje ključnih materijalno-tehničkih sredstava kojima raspolaže Kantonalna uprava za šumarstvo sa 31.12.2018. godine je prikazano u tabeli kako slijedi:

Organizacijska jedinica	Radne prostorije		Računari / Printeri	Skener	Telefon / fax. aparat	Putničko vozilo	Terensko vozilo	Motor	GPS	Foto aparat	Dvogled	Busola	Kopir aparati	Pištolj	Kasa	Pantliika	UPS	Mobitel	Prečnica
		Laptop																	
Direkcija	5	3	9	2	5	1	1	-	6	2	3	2	2	11	1	2	-	6	2
Bugojno	5		5		4	-	5	8	22	21	21	35	2	31	2	0	0	38	31
N. Travnik	8	-	12	2	3	-	6	6	21	2	22	24	0	23	2	1	2	32	24
Fojnica	5	-	4	-	3	-	4	5	17	3	19	18	2	13	1	1	1	16	17
UKUPNO	23	3	30	4	15	1	16	19	66	28	65	79	6	78	6	4	3	92	74

Kada su u pitanju ključna materijalno-tehnička sredstva kojima raspolaže Uprava sa 31.12.2018. godine, u direkciji i dislociranim odjeljenjima, Uprava raspolaže sa jednim putničkim motornim vozilom marke škoda fabia koje koristi direktor Uprave i 16 terenskih vozila Lada Niva od kojih je jedno na korištenju u direkciji, 5 u odjeljenju Bugojno, 6 u odjeljenju Novi Travnik i 4 u odjeljenju Fojnica. Pored navedenog na raspolaganju je i 19 motora, od toga 6 u odjeljenju Novi Travnik, 8 u odjeljenju Bugojno i 5 u odjeljenju Fojnica koje koriste čuvari šuma za rad na terenu. Navedena motorna vozila su uslijed višegodišnje upotrebe u lošem stanju, česti su kvarovi sa dužim vremenskim periodima potrebnim za opravku za koje se izdvajaju značajnija novčana sredstva, a što sve otežava normalno vršenje poslova i radnih zadataka shodno vlastitim nadležnostima. Čuvari šuma su opremljeni službenim uniformama koje su obavezne u vršenju službenih radnji, službenim naoružanjem–pištoljem kojih ukupno ima 68 sa kojima su zaduženi čuvari šuma. Pored navedenog Uprava raspolaže sa ostalom opremom i to 61 GPS aparata i 92 službena mobilna telefona marke HTC Desire 200.

Uprava svojim kapacitetima vrši redovne godišnje popise materijalno-tehničkih sredstava koja se nalaze u direkciji i u dislociranim organizacionim jedinicama. U toku januara 2018. godine proveden je postupak obaveznog redovnog godišnjeg popisivanja stalnih sredstava, zaliha materijala, sitnog inventara, potraživanja i obaveza od strane komisija formiranih rješenjem direktora Uprave. Izvještajem o popisu predložen je otpis određenih materijalno-tehničkih sredstava zbog njihove dotrajalosti, nakon čega je predložen način rashodovanja istih.

II - PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

1. Normativni dio

1.1. Aktivnosti u postupku izrade, donošenja i implementacije federalnog Zakona o šumama

Na 148. sjednici održanoj 28.06.2018. godine. u Mostaru, Federalna vlada usvojila je Informaciju o gospodarenju šumama u Federaciji BiH u 2017. godini i planovima gospodarenja šumama za 2018. godinu. S ciljem prevazilaženja teškog stanja u oblasti šumarstva zbog nepostojanja zakona o šumama FBiH, Vlada FBiH je uputila urgenciju Parlamentu Federacije BiH da hitno razmatra Prijedlog zakona o šumama, koji je utvrdila na 110. sjednici, 07.07.2017. godine i uputila u parlamentarnu proceduru.

1.2. Aktivnosti na predlaganju izmjena i dopuna kantonalnog Zakona o šumama i pratećih pravilnika

Na prijedlog Sindikata državnih službenika i namještenika SBK, pokrenuta je inicijativa za provođenjem aktivnosti na predlaganju izmjena i dopuna kantonalnog Zakona o šumama, te na prijedlog kantonalnog ministarstva, Vlada Srednjobosanskog kantona donijela je Zaključak, br. 01-05-1116/17-23 od 21.12.2017. godine kojim se zadužuje resorno ministarstvo, Ministarstvo parvosuđa i uprave SBK, da poduzmu aktivnosti na izmjeni kantonalnih propisa (Zakona o šumama, Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti SBK, Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće i dodatka na plaću), kojim će se definirati da su poslovi čuvara šuma poslovi s posebnim uvjetima rada.

Skupština Srednjobosanskog kantona na 30 sjednici održanoj 28.05.2018. godine donosi Zakon o dopunama Zakona o šumama („Službene novine SBK”, br. 7/18) i Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o plaćama, dodatcima i naknadama državnih službenika i namještenika, br. 02-02-733/18 od 03.09.2018. godine.

1.3. Aktivnosti na implementaciji federalnog Zakona o lovstvu

Obzirom da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu („Službene novine Federacije BiH”, broj 81/14) u članu 39. propisano da će do okončanja postupka ustanovljenja i dodjele lovišta na korištenje u skladu sa odredbama tog zakona, brigu o uzgoju i zaštiti divljači voditi kantonalno ministarstvo, to je Vlada SBK, na prijedlog resornog ministarstva donijela Odluku o brigi o uzgoju i zaštiti divljači br.01-02-259/15 od 18.05.2015.godine, kojom je utvrdila da će do okončanja postupka ustanovljenja i dodjele lovišta na korištenje u skladu sa Zakonom o lovstvu, na području Srednjobosanskog kantona, brigu o uzgoju i zaštiti divljači voditi Uprava. Pošto u 2018.godini nije došlo do

ustanovljena i dodjele lovišta na korištenje u skladu sa odredbama Zakona o lovstvu, navedena Odluka Vlade SBK, je i dalje u primjeni brigu o uzgoju i zaštiti divljači vodi kantonalno ministarstvo putem Uprave.

1.4. Aktivnosti na donošenju federalnog Zakona o lovstvu

U prethodnom uređajnom periodu Uprava je putem vlastitih uposlenika direktno učestovala u izradi nacrtu federalnog Zakona o lovstvu.

2. Aktivnosti na ustrojavanju i vođenju katastra šuma

2.1. Ustrojavanje i vođenje katastra šuma i šumskog zemljišta

U skladu sa članom 43 Zakona o šumama nadležnost Uprave je da vodi katastar šuma i šumskog zemljišta na području kantona. U skladu sa navedenom obavezom vođen je katastar šuma i šumskog zemljišta za državne i privatne šume za područje kantona, a osnovni elementi katastra iskazani su putem tabelarnih pregleda na odgovarajućim zakonom propisanim obrascima, te dostavljeni Federalnoj upravi za šumarstvo. Elementi katastra u pogledu površine, zalihe drvene mase i vlasništva nad šumama prikazani su narednim tabelarnim pregledom:

Općina/OJ Šumarija/ŠPP	Državne šume		Privatne šume		Državne i privatne šume	
	Površin a (ha)	Zaliha k.d. (m ³)	Površin a (ha)	Zaliha k.d. (m ³)	Površin a (ha)	Zaliha k.d. (m ³)
Jajce	21.745	3.740.659	2.793	565.063	24.328	4.305.722
Srednjevrbasko	21.745	3.740.659	2.793	565.063	24.538	4.305.722
G. Vakuf-Usk.	26.585	2.732.880	2.848	447.727	29.433	3.180.607
Bugojno	19.761	2.417.800	3.216	394.787	22.977	2.812.587
Donji Vakuf	15.919	2.871.442	2.856	413.058	18.775	3.284.500
Gornjevrbasko	62.265	8.022.122	8.920	1.255.572	71.185	9.277.694
Dobretići	1.925	368.647	898	216.578	2.823	585.225
Travnik	26.177	3.537.000	4.113	715.252	27.305	4.252.252
Novi Travnik	16.190	2.349.807	1.455	247.099	17.524	2.596.906
Vitez	9.132	1.232.078	1.305	144.840	9.734	1.376.918
Bus.-dio Fojnica	10.039	1.204.603	2.022	306.686	12.061	1.511.289
Lašvansko	63.463	8.692.135	9.793	1.630.455	73.256	10.322.590
Kiseljak	5.348	598.700	2.270	345.300	7.618	944.000
Fojnica	20.623	3.915.800	1.851	396.500	22.474	4.312.300
Kreševo	10.314	1.954.700	1.043	210.400	11.357	2.165.100
Fojničko	36.285	6.469.200	5.164	952.200	41.449	7.421.400
UKUPNO (SBK)	183.758	26.927.116	26.670	4.403.290	210.428	31.327.406

Iz prethodno navedenog tabelarnog pregleda vidljivo je da ukupna površina državnih i privatnih šuma za područje kantona iznosi 210.428 hektara (državne šume 183.758 hektara ili 87,33%, privatne šume 26.670 hektara ili 12,67%) sa zalihom drvne mase od 31.327.406 m³ krupnog drveta (državne šume 26.927.116 m³ ili 85,95%, privatne šume 4.403.290 m³ ili 14,05%).

2.2. Aktivnosti na obnavljanju i obilježavanju granica šuma i šumskog zemljišta

U izvještajnom periodu sa aspekta obilježavanja granica između državnog i privatnog vlasništva, a postupajući po odredbama Pravilnika o načinu obilježavanja granica državnih šuma i šumskoga zemljišta, vrsti i postavljanju graničnih znakova kao i potpisanog Protokola za provedbu postupka obnavljanja i obilježavanja granica od strane resornog kantonalnog Ministarstva, Društva i Uprave, ovlašteni predstavnici Uprave kao članovi komisija su uzeli aktivno učešće u provedbi navedenih aktivnosti, po kom osnovu je od strane Društva doneseno 113 odluke o obnavljanju i obilježavanju granica, a realizacija istih okončana je u 89 predmeta.

Najveći broj navedenih aktivnosti realiziran je na području općina: Fojnica - 25, Gornji Vakuf/Uskoplje – 13, Donji Vakuf – 10, Jajce – 9, Kreševo - 9, Bugojno - 6, Novi Travnik – 6, Kiseljak – 6.

3. Aktivnosti na izradi i praćenju realizacije programa i planova gospodarenja šuma

3.1. Učešće u izradi Šumarskog programa Federacije BiH

Ranije važećim Zakonom o šumama („Službene novine Federacije BiH“, br. 20/02, 29/03 i 37/04) bilo je propisano kako se Šumarskim programom Federacije BiH definiše opća politika šumarstva i politika gospodarenja sa divljači Federacije BiH. Prema navedenom propisu, Federalno Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva odgovorno je za pripremu i izradu Šumarskog programa Federacije BiH, a donošenje pomenutog programa je u nadležnosti Parlamenta Federacije BiH (opći dio programa) i Vlade Federacije BiH (izvedbeni dio programa). Uprava je putem vlastitog predstavnika u Savjetu za izradu Šumarskog programa Federacije BiH uzela aktivno učešće. Vlada Federacije BiH je Opći dio šumarskog programa Federacije BiH prihvatila na 111. sjednici održanoj 12.07.2017. godine i isto uputila Parlamentu Federacije BiH na usvajanje.

3.2. Kantonalni šumskorazvojni plan

Odredbama kantonalnog Zakona o šumama regulisano je da Uprava priprema kantonalni šumskorazvojni plan i podnosi ga Ministarstvu. Kako su ove aktivnosti uslovljene donošenjem Šumarskog programa Federacije BiH u izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti po navedenom osnovu, budući da Šumarski program Federacije BiH nije donesen.

3.3. Izrada i praćenje programa iz oblasti šumarstva koji se finansiraju i sufinansiraju iz kantonalnog budžeta

U toku izvještajnog perioda Uprava je izradila tri programa utroška sredstava. Prvi program „Transfer za izradu šumskogospodarske osnove za privatne šume“ prema članu 5. i 57. kantonalnog Zakona o šumama, po osnovu kojeg je Vlada donijela Odluku o usvajanju

programa utroška sredstava broj 01-02-29/18 od 02.02.2018. godine u iznosu od 196.165,45 KM. Drugi program je „Transfer-poticaj šumama u skladu sa Zakonom o šumama“, po osnovu kojeg je Vlada SBK donijela Odluku broj 01-02-30/17 od 02.02.2018. godine o usvajanju programa utroška sredstava sa pozicije „Transfer-poticaj šumama u skladu sa Zakonom o šumama“ za 2018. godinu u iznosu od 20.000,00 KM. Treći program je "Transfer-poticaj šumama u skladu sa Zakonom o šumama " po osnovu kojeg je Vlada SBK donijela Odluku broj 01-02-632/18 od 03.09.2018. godine o usvajanju programa utroška sredstava sa pozicije „Transfer-poticaj šumama u skladu sa Zakonom o šumama“ za 2018. godinu u iznosu od 35.000,00 KM.

Dva od tri programa utroška sredstava su realizovani u potpunosti sa planiranim dok je treći program „Transfer-poticaj šumama u skladu sa Zakonom o šumama“ u iznosu od 20. 000 KM izvršen sa 18.755,14 KM.

3.4. Praćenje realizacije programa koji se finansiraju iz budžeta Federacije BiH

Kako još uvijek nije donesen federalni Zakon o šumama, to nije bilo izdvajanja iz Budžeta Federacije po navedenom osnovu, pa niti aktivnosti od ove Uprave po istom.

4. Aktivnosti na praćenju izrade i realizacije šumskoprivrednih osnova

4.1. Zaključivanje ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama na području SBK

U skladu sa odredbama Zakona o šumama („Službene novine SBK/KSB“, broj 5/14, 12/15, 8/16 i 7/18) Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK je zaključenim Ugovorom o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama na području Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna broj 03-26-124/2017 od 04.01.2017. godine prenijelo poslove gospodarenja državnim šumama ŠPD/ŠGD „Srednjobosanske šume/Šume Središnje Bosne“ doo Donji Vakuf, a Upravi između ostalog data obaveza praćenja realizacije odredbi navedenog ugovora.

4.2. Realizacija šumskoprivrednih osnova za šume u državnom vlasništvu

U skladu sa postojećim zakonskim odredbama koje definišu nadležnost Uprave i koje se ogleda u vršenju poslova praćenja izrade i realizacije šumskoprivrednih osnova, putem godišnjih planova gospodarenja šumama vršeno je praćenje aktivnosti na izradi i realizaciji šumskoprivrednih osnova za šume u državnom vlasništvu.

S tim u vezi neophodno je naglasiti da je za sva četiri šumskoprivredna područja Društvo u skladu sa zakonskim odredbama donijelo osnove sa rokom važenja kako slijedi: „**Lašvansko**“ (sa rokom važenja od 01.01.2016. – 31.12.2025.), „**Gornjevrabasko**“ (sa rokom važenja od 01.01.2014. – 31.12.2023.), „**Srednjevrabasko**“ (sa rokom važenja od 01.01.2014. – 31.12.2023.) i „**Fojničko**“ (sa rokom važenja od 01.01.2017. – 31.12.2026.), Praćenje realizacije šumskoprivrednih osnova vršeno je na osnovu Planova gospodarenja šumama za 2018. godinu donesenih od strane Društva-korisnika državnih šuma. U skladu sa programom rada Uprave kontinuirano su provođene aktivnosti na praćenju realizacije planiranog i ostvarenog obima sječa, šumsko-uzgojnih radova, kao i ostalih aktivnosti predviđenih šumskoprivrednim osnovama.

4.2.1. Realizacija obima sječa

Stepen realizacije obima sječa u **državnim šumama** u odnosu na planirano prikazan je kroz naredni tabelarni pregled.

Općina/ ŠPP/ŠGP	Plan za 2018. (m ³) k.d.			Realizovano u 2018. (m ³) krupno drvo					
	Četinari	Lišćari	Ukupno	Četinari	%	Lišćari	%	Ukupno	%
Jajce	47.277	19.009	66.286	54,640	116	9,833	52	64,473	97
Srednjevrbasko	47.277	19.009	66.286	54,640	116	9,833	52	64,473	97
G.V./Uskoplje	19.832	36.542	56.374	19,488	98	33,746	92	53,234	94
Bugojno	32.379	24.121	56.500	35,193	109	21,083	87	56,276	100
D.Vakuf	41.419	30.564	71.983	42,198	102	23,824	78	66,022	92
Gornjevrbasko	93.630	91.227	184.857	96.879	103	88,136	96	175.532	95
Dobretići	10.507	186	10.693	13.600	129	38	20	13.638	127
Travnik	48.515	30.013	78.528	60.093	123	28.335	94	88.428	112
N.Travnik	28.477	11.176	39.653	29.153	102	10.860	97	40.013	101
Vitez	10.386	9.132	19.518	8.910	98	8.790	96	17.701	91
Busovača	5.741	11.741	17.482	5.473	96	12.461	106	17.934	102
Lašvansko	103.626	62.248	165.874	117.229	113	60.484	97	177.714	107
Kiseljak	870	7.330	8.200	818	94	8.067	110	8.885	108
Fojnica	20.910	38.090	59.000	20.820	100	38.596	101	59.418	101
Kreševo	12.694	17.416	30.110	13.600	101	22.400	129	36.000	120
Fojničko	34.474	62.836	97.283	35.238	102	69.063	110	104.303	107
UKUPNO	279.007	235.320	514.300	303.986	129	227.516	97	531.502	103

Iz prethodnog tabelarnog pregleda vidljivo je da je ostvarena realizacija u iznosu od 531.502 m³ krupnog drveta, što čini 103% (četinari 129 % i lišćari 97 %) u odnosu na planirani godišnji obim sječa. U usporedbi sa ukupnom realizacijom sječa u 2017. godini koja je iznosila 480.446 m³, ukupne sječe u 2018 godini su ostvarene u iznosu 531.502 m³ ili 10 % više. Realizacija četinara u odnosu na 2017. godinu (254.197 m³) ostvarena je u iznosu od 303.986 m³ ili 19 % više, odnosno lišćara (226.249 m³) u iznosu od 227.516 m³ ili 0,5 % više u odnosu na ostvarene obime sječa u 2017. godini.

Najviši obim sječa u 2018. godini evidentiran je u šumarijama Travnik (88.428 m³), Donji Vakuf (66.022m³) i Jajce (64.473 m³). Najviši intenzitet sječa četinara evidentiran je u šumarijama Travnik (60.093 m³), Jajce (54.640 m³) i Donji Vakuf (42.198 m³), dok je najveći obim sječa lišćara konstatovan u šumarijama Fojnica (38.596 m³), Gornji Vakuf-Uskoplje (33.746 m³) i Donji Vakuf (28.335 m³).

Sa aspekta prisutnosti bespravnih sječa u državnim šumama stanje po organizacionim jedinicama Društva, općinama kantona i šumskoprivrednim područjima je kako slijedi:

OJ/OPĆINA	Vrsta drveta	Broj panjeva	Krupno drvo (m ³)	Neto masa (m ³)	
				Teh.oblo.	Ogr./Cel
JAJCE	Četinari	209	177	132	5
	Lišćari	2.025	437	189	173
	Σ	2.234	614	321	178
ŠPP SREDNJEVBASKO	Četinari	209	177	132	5
	Lišćari	2.025	437	189	173
	Σ	2.234	614	321	178

GORNJI VAKUF- USKOPLJE	Četinari	122	98	78	2
	Lišćari	1.879	816	468	217
	Σ	2.001	914	546	219
BUGOJNO	Četinari	658	617	469	19
	Lišćari	2.883	1.293	744	350
	Σ	3.541	1.910	1213	369
DONJI VAKUF	Četinari	160	163	117	21
	Lišćari	1.117	519	219	214
	Σ	1.277	682	336	235
ŠPP GORNJEVRBASKO	Četinari	940	878	664	42
	Lišćari	5.879	2.628	1.431	781
	Σ	6.819	3.506	2.095	823
DOBRETIĆI	Četinari	62	81	61	3
	Lišćari	18	11	6	3
	Σ	80	92	67	6
TRAVNIK	Četinari	725	690	525	13
	Lišćari	2.060	1.278	748	349
	Σ	2.785	1.968	1273	362
NOVI TRAVNIK	Četinari	1.696	1.810	1388	65
	Lišćari	1.686	799	464	192
	Σ	3.382	2.609	1852	257
VITEZ	Četinari	563	307	245	6
	Lišćari	1.787	570	332	151
	Σ	2.350	877	577	157
BUSOVAČA	Četinari	376	131	104	3
	Lišćari	1.421	379	210	108
	Σ	1.797	501	314	111
ŠPP LAŠVANSKO	Četinari	3.422	3.019	2323	90
	Lišćari	6.972	3.037	1760	803
	Σ	10.394	6.056	4083	893
KISELJAK	Četinari	6	2	1	0
	Lišćari	850	188	99	57
	Σ	856	190	100	57
FOJNICA	Četinari	38	13	11	0
	Lišćari	2.077	1.591	768	547
	Σ	2.115	1.604	779	547
KREŠEVO	Četinari	23	7	6	0
	Lišćari	724	150	46	80
	Σ	747	157	52	80
ŠPP FOJNIČKO	Četinari	53	22	18	0
	Lišćari	3.651	1.929	913	684
	Σ	3.704	1.951	931	684
UKUPNO SBK / KSB	Četinari	4.624	4.096	3.137	137
	Lišćari	18.527	8.031	4.293	2.441
	Σ	23.151	12.127	7.430	2.578

Analizom tabelarnog pregleda može se konstatovati da je od strane nadležne čuvarske službe u 2018. godini evidentirano 23.151 panj bespravno posječenih stabala čija ukupna drvena masa krupnog drveta iznosi 12.127 m³ (četinara 4.096 m³ i lišćara 8.031 m³).

Najveći obim evidentiranih bespravnih sječa prisutan je na općinama Novi Travnik (2.609m³), Travnik (1.968 m³) i Bugojno (1.910m³).

Sa aspekta usporedbe bespravnih sječa navodi se podatak da je čuvarska služba Uprave u 2017. godini evidentirala u državnoj šumi 29.269 panjava bespravno posječenih stabala, čija ukupna drvena masa iznosi 15.539m³ k.d. (četinara 5.134 m³ i lišćara 10.405 m³).

Kako je u izvještajnom periodu evidentirana manja količina bespravnih sječa u odnosu na prethodnu godinu, a i višegodišnji prosjek, kao jedan od glavnih razloga jeste povećanje broja izvršilaca-čuvara šuma na terenu u kratkom vremenskom periodu, naročito na području odjeljenja Novi Travnik, gdje je u toku izvještajnog perioda primopredajom novih čuvara šuma izvršen uvid na terenu, što daje realnu sliku stanja na terenu. Može se zaključiti da je u izvještajnom periodu zabilježen trend smanjenja bespravnih sječa i prioritetni zadatak Uprave da u narednom periodu u saradnji sa ostalim nadležnim institucijama i službama poduzima mjere i aktivnosti na sprječavanju daljnjeg vršenja bespravnih sječa i drugih nezakonitosti u šumarstvu.

4.3. Realizacija šumsko-uzgojnih radova

Realizacija šumsko-uzgojnih radova u državnim šumama je kako slijedi.

O.J. ŠUMARI JA	Pošumljavanje			Popunjavanje			Čišćenje i njega			Priprema za naplođivanje			UKUPNO		
	(ha)			(ha)			(ha)			(ha)			(ha)		
	Plan	Izv.	%	Pla.	Izv.	%	Pla.	Izv.	%	Pla.	Izv.	%	Plan	Izv.	%
Travnik	17	10	60	2	2	100	99	80	80	0	0	0	118	92	78
N.Travnik	92	73	80	46	12	27	249	223	89	0	0	0	387	309	80
Vitez	24	16	66	5	5	100	45	45	100	0	0	0	74	66	89
Busovača	15	12	79	0	0	0	89	76	86	0	0	0	103	88	85
Dobretići	7	7	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	7	100
Lašvansko	155	118	76	53	19	37	481	424	88	0	0	0	690	561	81
Bugojno	114	117	102	3	3	100	256	243	95	0	0	0	372	362	97
G.Vakuf.	65	65	100	3	3	100	158	33	21	0	0	0	226	101	44
D.Vakuf	40	37	91	9	9	100	79	53	67	0	0	0	129	99	77
G.Vrbasko	219	218	100	15	15	100	493	328	67	0	0	0	728	562	77
Fojnica	18	12	67	7	4	51	79	56	70	0	0	0	105	72	68
Kreševo	21	21	101	3	4	121	11	12	112	28	28	100	62	65	104
Kiseljak	16	14	87	2	6	300	35	42	120	0	0	0	53	62	117
Fojničko	54	47	86	12	13	109	125	110	88	28	28	100	220	198	90
Jajce	43	24	55	0	0	0	91	72	79	0	0	0	134	95	71
D. Vakuf	21	21	100	0	0	0	10	10	100	0	0	0	32	32	100
Dobretići	0	0	0	0	0	0	3	3	100	0	0	0	3	3	100
S.Vrbasko	64	45	70	0	0	0	104	85	82	0	0	0	168	130	77
UKUPNO	493	428	87	81	48	60	1204	947	79	28	28	100	1805	1451	80

Iz prethodnog tabelarnog pregleda može se konstatovati da je stepen realizacije šumsko-uzgojnih radova izvršen sa 80 %, odnosno isti su provedeni na površini od 1.451 ha i to pošumljavanje 428 ha (87 %), popunjavanje 48 ha (60%), čišćenje i njega 947 ha (79 %) i priprema za naplođavanje 28 ha (100 %). Posmatrano u kontekstu provođenja šumskouzgojnih radova s jedne strane i realizacije sječe šuma s druge strane, može se konstatovati i potvrditi višegodišnji trend da korisnik državnih šuma u principu izvrši realizaciju sječa dok su radovi na obnovi šuma konstantno u zaostatku, pa tako i u izvještajnom periodu realizacija sječa izvršena je sa 103% u odnosu na planirani godišnji obim dok su radovi na obnovi šuma-šumskouzgojni radovi izvršeni sa 80% godišnjih planskih obaveza, a što sve dovodi do disbalasa sječe i obnove šuma na području Srednjobosanskog

kantona. Konačnim izveštajem revizije učinka „Nedovoljna obnova šuma u Federaciji BiH kao posljedica neefikasnog sistema upravljanja šumama“ došlo se do zaključaka, a jedan od njih je da se prekoračuje plan sječa u odnosu na planirano dok se šumskouzgojni radovi provode u mnogo manjem obimu od planiranog obima šumskouzgojnih radova.

4.4. Izrada i stepen realizacije šumskoprivrednih osnova za privatne šume

4.4.1. Izrada šumskoprivrednih osnova

U skladu sa postojećim zakonskim odredbama u nadležnosti Uprave je vršenje nadzora nad prikupljanjem podataka i izradom šumskoprivrednih osnova za šume u privatnom vlasništvu. U toku 2018. godine provedene su aktivnosti na izradi šumskoprivrednih osnova za privatne šume iz razloga isteka važnosti postojećih šumskoprivrednih osnova. S tim u vezi provedene su zakonske procedure za odabir najpovoljnijeg punuđača za izradu, te je u postupku javne nabavke odabran najpovoljniji izvođač radova JP “Bosanskohercegovačke šume“ d.o.o.Sarajevo.

Naručilac usluga, Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK je sa izvođačem radova JP Bosanskohercegovačke šume“ d.o.o.Sarajevo zaključilo Okvirni sporazum za izradu šumskoprivrednih osnova za privatne šume i šumska zemljišta na području SBK (Općine: Kiseljak, Kreševo, Fojnica, Busovača, Vitez, Novi Travnik, Travnik, Dobretići, Jajce, Donji Vakuf, Bugojno i Uskoplje/Gornji Vakuf). Okvirni sporazum zaključen je na period od 01.04.2016. – 31.12.2018. godine.

Sukladno Okvirnom sporazumu između Izvođača radova i Uprave potpisan je Ugovor o pružanju usluga za izradu šumskoprivrednih osnova za privatne šume na području općina: Vitez, Novi Travnik, Bugojno i Donji Vakuf iz sredstava Budžeta SBK za 2017. godinu sa pozicije Transfer za izradu šumske privredne osnove za privatne šume.

U skladu s navedenim u izvještajnom periodu okončane su sve aktivnosti na izradi šumskoprivrednih osnova i donošenju istih od strane Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK za općine Kreševo, Fojnica, Kiseljak, Bugojno, Donji Vakuf, Busovača, Vitez i Novi Travnik sa rokom važnosti od 01.01.2018. do 31.12.2027. godine.

4.4.2. Realizacija šumskoprivrednih osnova

Sa aspekta nadležnosti Uprava obavlja stručne poslove gospodarenja u privatnim šumama, a koji se posebno odnose na vršenje poslova obilježavanja stabala za sječu, izrade izvedbenog projekta, primanje i premjeravanje drvene mase, izdavanje otpremnog iskaza, planiranje šumsko-uzgojnih radova i vođenje evidencija o izvršenim poslovima, uz određenu naknadu koja predstavlja namjenska sredstva i koja se uplaćuju u Budžet Kantona. Praćenje realizacije šumskoprivrednih osnova vršeno je putem donesenih godišnjih planova gospodarenja za 2018. godinu, te je stepen realizacije planiranih i ostvarenih sječa prikazan u narednom tabelarnom pregledu

Općina	Plan za 2018. (m ³) k.d.			Realizovano u 2018. (m ³) k.d						Naknada za obavljanje stručnih poslova
	Četinari	Lišćari	SVEGA	Četinari	%	Lišćari	%	SVEGA	%	
Jajce	1.291	6.278	7.569	1.097	138	573	10	1.670	32	7.136
G.Vakuf	1.384	5.361	6.745	432	21	562	17	994	18	4.704
Bugojno	1.770	4.851	6.621	767	34	850	16	1.617	21	7.825
D.Vakuf	2.780	3.957	6.737	2.039	49	421	16	2.460	30	17.158
Dobretići	2.577	641	3.218	2.480	96	239	37	2.719	84	9.216
Travnik	6.111	4.450	10.561	4.462	73	1.407	31	5.869	55	28.684
N.Travnik	509	2.247	2.756	750	147	859	38	1.609	58	9.028
Vitez	40	3.048	3.088	20	50	383	12	403	13	2.174
Busovača	81	5.094	5.175	93	114	695	13.6	788	15	3.682
Kiseljak	0	2.655	2.655	0	0	1.430	54	1.430	54	5.947,6
Fojnica	270	4.980	5.250	340	135	4.420	89	4.760	90	22.376,8
Kreševo	50	2.450	2.500	19	38	1.345	55	1.566	63	5.534,7
UKUPNO	16.863	46.012	62.875	12.499	74	13.184	28	25.885	41	123.465

Analizom prednje navedenog tabelarnog pregleda može se konstatovati da je u izvještajnom periodu ostvarena realizacija obima sječa u ukupnom iznosu od 25.885 m³ ili 41 % (četinari 12.499 m³ ili 74% i lišćari 13.184 m³ ili 28%) u odnosu na planirani godišnji obim koji iznosi 62.875 m³ što ukazuje da je procenat realizacija obima sječa 41%.

U izvještajnom periodu u privatnim šumama evidentirano je ukupno 4.745 panjeva šumskih šteta, odnosno 3.082 m³ bespravno posječenog krupnog drveta (četinari 608 m³ i lišćari 2.474 m³), a situacija po općinama Kantona je kako slijedi:

Red. Br.	Općina	Vrsta drveta	Broj panjeva	Krupno drvo (m ³)	Neto masa (m ³)	
					Oblo	Prostorno
1.	Jajce	Četinari	36	38	29	0
		Lišćari	237	89	35	38
		Σ	273	126	64	38
2.	G.Vakuf/ Uskoplje	Četinari	10	7	5	1
		Lišćari	579	315	182	83
		Σ	589	322	187	84
3.	Bugojno	Četinari	173	168	131	4
		Lišćari	685	307	159	93
		Σ	858	475	290	97
4.	Donji Vakuf	Četinari	38	44	30	4
		Lišćari	459	185	66	89
		Σ	497	229	96	93
5.	Dobretići	Četinari	35	87	59	12
		Lišćari	17	18	10	6
		Σ	52	105	69	18
6.	Travnik	Četinari	98	186	137	6
		Lišćari	171	151	44	120
		Σ	269	337	181	126

7.	Novi Travnik	Četinari	25	75	58	2
		Liščari	223	120	71	30
		Σ	248	194	129	32
8.	Vitez	Četinari	0	0	0	0
		Liščari	391	181	103	48
		Σ	391	181	103	48
9.	Busovača	Četinari	0	0	0	0
		Liščari	856	570	311	255
		Σ	856	570	311	255
10.	Kiseljak	Četinari	0	0	0	0
		Liščari	195	97	54	26
		Σ	195	97	54	26
11.	Fojnica	Četinari	20	3	2	0
		Liščari	462	407	181	155
		Σ	482	410	183	155
12.	Kreševo	Četinari	0	0	0	0
		Liščari	35	35	17	12
		Σ	35	35	17	12
UKUPNO		Četinari	435	608	452	28
		Liščari	4.310	2.474	1.232	956
		Σ	4.745	3.082	1.683	984

Najizraženiji obim evidentiranih bespravnih sječa u privatnim šumama zastupljen je u općinama: Busovača 570 m³, Bugojno 475 m³, Fojnica 291 m³ i Fojnica 410 m³.

4.4.3. Realizacija šumsko-uzgojnih radova

Iz tabelarnog pregleda može se konstatovati da u privatnoj šumi u izvještajnom periodu nisu provedene aktivnosti na realizaciji šumsko uzgojnih radova.

OPĆINA	Plan za 2018. (ha)	Izvršenje u 2018.	
		(ha)	%
Jajce	2,91	0	0
G.Vakuf-Uskoplje	2,67	0	0
Bugojno	5,67	0	0
Donji Vakuf	1,66	0	0
Dobretići	0,51	0	0
Travnik	8,58	0	0
Novi Travnik	2,08	0	0
Vitez	4,02	0	0
Busovača	4,86	0	0
Kiseljak	30,80	0	0
Fojnica	33,20	0	0
Kreševo	32,55	0	0
Ukupno SBK/KSB	133,98	0	0

Neprovođenje aktivnosti na realizaciji šumsko-uzgojnih radova je u direktnoj vezi i sa pasivnošću vlasnika privatnih šuma za provođenjem šumsko-uzgojnih radova u istima,

neriješeni imovinsko- pravni odnosi te još jedan od razloga za neprovođenje jeste i usitnjenost privatnih parcela.

4.5. Stepen realizacije šumskoprivredne osnove za šume u državnom i privatnom vlasništvu

4.5.1. Realizacija obima sječa

Realizacija obima sječa za državne i privatne šume u odnosu na planirano prikazana je narednim tabelarnim pregledom:

Općina/ ŠPP/ŠGP	Plan za 2018.m ³ k.d.			Realizovano u 2018.m ³ k.d.					
	Četinari	Lišćari	Ukupno	Četinari	%	Lišćari	%	Ukupno	%
Jajce	48.568	25.287	73.855	55.737	114	10.406	41	66.143	89
Srednjevrbasko	48.568	25.287	73.855	55.737	114	10.406	41	66.143	89
G.Vakuf-Uskop.	21.216	41.903	63.119	19.920	94	34.308	82	54.228	86
Bugojno	34.149	28.972	63.121	35.960	105	21.933	76	57893	92
D.Vakuf	44.199	34.521	78.720	44.237	100	24.245	70	68.482	87
Gornjevrbasko	99.564	105.396	204.960	100.117	100	80486	76	180.603	88
Dobretići	13.084	827	13.911	16.080	122	277	33	16.357	117
Travnik	54.626	34.463	89.089	64.555	118	29.742	86	94.297	105
N.Travnik	28.986	13.423	42.409	29.903	103	11.719	87	41.622	98
Vitez	10.426	12.180	22.606	8.930	85	9.173	75	18.103	80
Busovača	5.795	16.835	22.630	5.566	96	13.156	78	18.722	82
Lašvansko	112.917	77.728	190.645	125.034	110	64.067	82	189.101	99
Kiseljak	870	9.985	10.855	911	105	8.762	88	9.673	89
Fojnica	21.180	43.070	64.250	21.160	100	43.016	100	64.176	100
Kreševo	12.744	19.866	32.610	13.619	107	23.745	119	37.566	115
Fojničko	34.794	72.921	107.715	35.690	102	75.523	103	111.213	103
UKUPNO	295.870	281.332	577.175	316.485	107	240.700	85	557.185	96

Iz prednje navedenog tabelarnog pregleda može se konstatovati da je obim sječa u šumama Srednjobosanskog kantona ostvaren u ukupnoj količini od 557.185 m³ ili 96 % ukupno planiranog obima sječa (četinari 316.485 m³ ili 107 % i lišćari 240.700 m³ ili 85 %).

4.5.2. Realizacija šumsko-uzgojnih radova

U pogledu realizacije šumsko-uzgojnih radova isti su izvršeni na površini od 1.588 ha ili 85 % u odnosu na ukupni planirani godišnji obim. Stanje po organizacionim jedinicama Društva, općinama i šumskoprivrednim područjima prikazano je kako slijedi:

O.J. Šumarija	Plan za 2018.god. (ha)	Realizovano u 2018.god.	
		(ha)	%
Jajce	186,83	95,18	51
Srednjevrbasko	186,83	95,18	51
G.Vakuf-Uskoplje	226,00	100,50	44
Bugojno	372,40	363,90	98

Donji Vakuf	175,91	206,53	117
Gornjevrabasko	774,31	670,93	86
Dobretići	10,6	10,18	100
Travnik	94,8	79,35	84
Novi Travnik	389,2	390,5	100
Vitez	78,22	51,2	65
Busovača	107,9	92,75	86
Lašvansko	680,8	623,98	91
Kiseljak	52,5	61,5	117
Fojnica	105,16	71,88	68
Kreševo	62,36	64,6	103
Fojničko	220,02	197,98	90
Ukupno SBK/KSB	1.862	1.588	85

Iz navedenog se može zaključiti da su šumsko-uzgojni radovi u šumama Srednjobosanskog kantona provedeni na površini od 1588,07 ha ili 85 % u odnosu na planirano.

4.6. Rasadnička proizvodnja i sjemenarstvo

U skladu sa zakonskom obavezom koja definiše nadležnost Uprave kao i programom rada vršene su aktivnosti na ustrojavanju i kompletiranju evidencija objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena i proizvođača šumskog i ukrasnog drveća i grmlja. Trenutno na području kantona evidentiran je kao proizvođač Društvo, a isto raspolaže sa tri rasadnika i to u općinama Travnik, Busovača i Bugojno. Rješenjem Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Društvo je upisano u Registar proizvođača šumskog i hortikulturnog sjemena, u Registar dorađivača šumskog i hortikulturnog sjemena i Registar objekata za proizvodnju sjemena (u koji se upisuju objekti u kojima će se proizvoditi sjeme, sjemenske sastojine, plus stabla, sjemenske plantaže, matičnjaci).

Trenutno na području kantona u državnoj šumi izdvojeno je 11 sjemenski sastojina (SS): Pančićeva omorika (*Picea omorica*), jela (*Abies alba*), bukva (*Fagus silvatica*), zelena duglazija (*Pseudotsuga menz.*), crni bor (*Pinus nigra*), smrča (*Picea abies*), europski ariš (*Larix decidua*), bijeli bor (*Pinus silvestris*) i Grupe stabala na 5 lokaliteta.

Po osnovu istog situacija za područje kantona je slijedeća:

R.br.	GOSPODARSKA JEDINICA	Odjel/odsjek	POVRŠINA (ha)		VRSTA
			Ukupna	Red.	
1.	Zahor Jasikovica	29	2,4	1,60	SS Pančićeva omorika (<i>Picea omorica</i>)
2.	Prokos-Fojnica-dio	13/14	6,5	6,00	SS jele (<i>Abies alba</i>)
3.	Busovača-dio	107 b	13,0	12,00	SS bukve (<i>Fagus silvatica</i>)
4.	Busovača	156,157,15 8	81,0	72,90	SS bukve (<i>Fagus silvatica</i>)
5.	Goleš-Radalje	25/1	1,2	1,08	SS zelene duglazije (<i>Pseudotsuga menziesii</i>)
6.	Bistrica	50a	51,88	31,13	SS crnog bora (<i>Pinus nigra</i>)
7.	Ogara-Gunjača	72b			Grupa stabala gorskog javora (<i>Acer pseud.</i>)

8.	Ogara-Gunjača	73a			Grupa stabala gor. javora (Acer pseudoplat.)
9.	Ogara-Gunjača	73a			Grupa st. javora mliječa (Acer platanoides)
10.	Bistrica	81a	68,23	47,76	SS smrče (Picea abies)
11.	Voljice - Pidriš	120	39,38	35,44	SS bukve (Fagus silvatica)
12.	Škrta Nišan	80	120,0	84,0	SS jele (Abies alba)
13.	Semešnica	56	3,50	2,10	SS europskog ariša (Larix decidua)
14.	Semešnica	71a	34,90	24,43	SS bijelog bora (Pinus silvestris)
15.	Ogara Gunjača	73			Grupa st. bijelog jasena (Fraxinus excelsior)
16.	Ogara Gunjača	85			Grupa stabala gor. javora (Acer pseudoplat.)

Šumarski fakultet je obavio sve poslove od stručne kontrole sjemenskih sastojina do izvršenih analiza i izdvajanja uvjerenja o porijeklu i deklaracija o kvalitetu šumskog sjemena. Društvo je krajem 2015.godine pokrenulo proceduru upisa odjela 85 G.J. Ogara Gunjača, u Registar objekata za proizvodnju sjemena i zahtjev za upis matičnjaka formiranog u okviru rasadnika Busovača u Registar matičnjaka.

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Rješenjem broj: UP-I-08-26/1-2596/15 S.B. od dana 18.01.2016. godine odobrilo je upis u Registar objekata za proizvodnju sjemena u koji se upisuju objekti u kojima će se proizvoditi sjeme (sjemenske sastojine, plus stabla, sjemenske plantaže, matičnjaci), grupe stabala gorskog javora (Acer pseudoplatanus L.) u šumskom odjelu 85.G.J. Ogara Gunjača, ŠPP/ŠGP „Gorenjevbasko“ i Rješenjem broj UP-I-08-26/1-1597/15 S.B. od 26.01.2016. odobrava upis matičnjaka u okviru Rasadnika „Busovača“ u Registar matičnjaka.

Ukupna realizacija sjemena i sadnog materijala u 2018.godini:

R.br.	Vrsta	Prodaja	KOLIČINA		UKUPNO KM
			kg	Kom.	
1.	Sadni materijal	Interna-vlast.potr.	949.145		358.679,00
		eksterna	1.960		349,80
2.	Sjeme	Interna-vlast.potr.		377	28.985,00
		eksterna		53	7.690,00
3.	Hortikultura	eksterna	12.418		37.321,95
4.	Trušenje šišarica	interno		6.736	29.895,00
		eksterna		9.246	9.390,30
5.	Prodaja istr.šišarica	eksterna		6.926	1.039,00
UKUPNO		interna	949.145	7.113	417.559,00
		eksterna	14.378	16.255	55.791,05
			963.523	23.368	473.350,05

4.7. Tehnički prijem radova po projektu za izvođenje

Ugovorom o prijenosu poslova gospodarenja nad svim državnim šumama i šumskim zemljištem na području Srednjobosanskog kantona, Društvu su prenesene i aktivnosti provedbe tehničkog prijema izvršenih radova po projektu za izvođenje.

Pošto Uprava u naravi prati provedbu odredbi predmetnog ugovora kao i svih aktivnosti koje se odvijaju u šumi i šumskom zemljištu u izvještajnom periodu vršene su aktivnosti po navedenom osnovu. U narednom tabelarnom pregledu navode se podaci o tehničkom prijemu radova koji se odnose na sječu šume po projektu za izvođenje.

Šumarija /ŠPP	Odjeli u kojima je vršen TP		Broj odjela – teh.primljeni		Broj odjela – nisu teh.primljeni	
	Redovna sječa	Sanitarna sječa	Redovna sječa	Sanitarna sječa	Redovna sječa	Sanitarna sječa
Jajce	13	37	13	37	-	-
G.Vakuf-Uskoplje	13	5	13	5	-	-
Bugojno	22	0	22	0	-	-
Donji Vakuf	11	18	11	18	-	-
Dobretići	1	30	1	30	-	-
Travnik	25	50	25	50	-	-
Novi Travnik	8	3	8	3	-	-
Vitez	4	2	4	2	-	-
Busovača	8	5	8	5	-	-
Kiseljak	10	0	10	0	-	-
Fojnica	35	7	35	7	-	-
Kreševo	9	3	9	3	-	-
Ukupno SBK/KSB	159	160	159	160	-	-

Tehnički prijem šumsko uzgojnih radova– KOLAUDACIJA kao i tehnički prijem radova-sječe izvršilo je povjerenstvo/komisija u čijem sastavu su bili predstavnici Društva i Uprave. Društvo je aktom broj 06-1108/18 od 14.02.2018. godine dostavilo spisak odjela za kolaudaciju u 2018. godini koje je Uprava prosljedila mjesnonadležnim odjeljenjima kako bi kao učesnici povjerenstva mogli kontrolirati izvršenje radova na terenu.

Na osnovu Zapisnika formirana je tabela iz koje su vidljivi podaci o izvršenom tehničkom prijemu šumsko-uzgojnih radova.

Šumarija	Plan za 2018.		Ralizovano u 2018.		
	Broj objekat a	Površina (ha)	Broj objekat a	Površina (ha)	Utrošena sredstva (KM)
Bugojno	9	24,50	9	24,50	54.735,00
Donji Vakuf	2	7,80	2	7,80	12.970,38
G.Vakuf-Uskoplje	7	14,00	7	14,00	18.095,83
Jajce	15	26,52	15	26,52	27.697,18
Dobretići	0	0,00	0	0,00	0
Novi Travnik	0	0,00	0	0,00	0

Travnik	3	19,00	3	19,00	9.643,25
Vitez	1	5,00	1	5,00	9.856,00
Busovača	0	0,00	0	0,00	0
Fojnica	11	9,46	11	9,46	17.590,80
Kiseljak	7	20,10	7	20,10	64.328,56
Kreševo	6	8,40	6	8,40	19.035,00
UKUPNO	61	134,78	61	134,78	233.952,00

4.8. Lovno gospodarstvo

Odlukom Vlade SBK broj 01-02-259/15 od 18.05.2015. godine briga o ozgoju i zaštiti divljači do okončanja postupka ustanovljenja i dodjele lovišta na korištenje u skladu sa Zakonom o lovstvu (Službene novine Federacije BiH broj 4/06, 8/10 i 81/14) preneseni su na Upravu, a za realizaciju navedene odluke zaduženo Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Uprava po osnovu čega je i realizovano niz aktivnosti.

Kako bi se postupilo u skladu sa obavezama proisteklim pomenutom Odlukom Vlade SBK na inicijativu Uprave od strane nadležnog resornog kantonalnog Ministarstva upućen je zahtjev kantonalnom Ministarstvu unutrašnjih poslova za poduzimanjem aktivnosti u vezi sa zaštitom divljači i saradnju sa službama Uprave naročito sa aspekta onemogućavanja unošenja vatrenog naoružanja u šumu i provjere legalnosti posjedovanja, nošenja i upotrebe istog u svim slučajevima i po pozivu nadležnih službi Uprave.

O navedenoj Odluci Vlade SBK upoznata su sva lovačka udruženja na području SBK, nadležna odjeljenja Uprave ostvarila su kontakte i saradnju sa istima u skladu s ranije zaključenim protokolima o saradnji (održani radni sastanci predstavnika mjesnonadležnih odjeljenja Uprave i lovačkih udruženja), te definisane zajedničke aktivnosti na uzgoju, zaštiti divljači kao i korištenju lovno-tehničkih i lovno-uzgojnih objekata. U vezi poduzetih aktivnosti na zaštiti divljači, a shodno obavezama proisteklim navedenom Odlukom Vlade SBK, nadležnom resornom Ministarstvu dostavljena je informacija.

Mjesnonadležna odjeljenja Uprave održavaju kontakte sa lovačkim društvima, prvenstveno u cilju zaštite divljači od krivolova i od stradanja usljed vremenskih nepogoda što se provodi redovnim dojavljivanjem od strane čuvarske službe o svim zapažanjima takve vrste, kako je to dogovoreno i definisano kroz protokole o saradnji koji su potpisani u ranijem periodu.

5. Aktivnosti na provođenju mjera integralne zaštite šuma

Nadležnosti Uprave sa aspekta integralne zaštite šume ogledaju se u praćenju zdravstvenog stanja šuma i obima štete u šumi i poduzimanja preventivnih mjera za spriječavanje pojava koje mogu prouzročiti štete na šumi i o tome izvještavati Ministarstvo, prikupljanju podataka u vezi sa zaštitom šuma i obavlja poslove dijagnostičko-prognozne službe, izradi i realizaciji jedinstvenih planova zaštite šuma od požara, vršenju poslova neposredne zaštite državnih šuma putem čuvarske službe u skladu sa definisanim dužnostima čuvara šuma kao namještenika.

5.1. Zaštita šuma od bespravnog zauzimanja i korištenja

Donošenjem i stupanjem na snagu Zakona o stvarnim pravima („Službene novine Federacije BiH“, br.66/13; 100/13), prestao je sa važenjem Zakon o uzurpacijama („Službene novine SR BiH“, br.6/78) na čijim osnovama je rješavana problematika bespravnog zauzimanja i

korištenja državnih šuma i šumskog zemljišta, odnosno putem nadležnih općinskih službi za imovinsko-pravne poslove, s tim da se već pokrenuti postupci moraju okončati u skladu sa Zakonom o uzurpacijama.

U skladu sa članom 32. Zakona o šuma Uprava je putem mjesnonadležnih općinskih sudova podnijela 8 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka zbog počinjenog prekršaja bespravno zauzimanje i korištenje državne šume i šumskog zemljišta.

5.2. Praćenje zdravstvenog stanja šuma, poduzimanje preventivnih i drugih mjera na zaštiti šuma i izvještavanje

Postupajući u skladu s vlastitim nadležnostima u izvještajnom periodu su shodno i programu rada provedene aktivnosti na poduzimanju mjera na zaštiti šuma i sanaciji nastalih šteta na šumi kao i preventivno djelovanje na spriječavanju širenja biljnih bolesti u šumama.

Obzirom na vrstu i obim pričinjenih šteta na šumi i osnovane prijetnje za daljnjim širenjem uzročnika biljnih bolesti i nanošenja novih šteta šumi, od strane korisnika državnih šuma provedene su mjere na zaštiti i sanaciji šuma. Sa aspekta daljnjih aktivnosti vezanih za praćenje zdravstvenog stanja šuma od strane nadležnih odjeljenja Uprave vršeno je kontinuirano praćenje i dojavljivanje nadležnim šumarijama Društva svih slučajeva uočenih šteta na šumama nastalih kao posljedica negativnog djelovanja kako abiotičkih (štetnog djelovanja snijega, vjetrova i dr.) tako i biotičkih (štetnog djelovanja insekata i dr.) agenasa sa zahtjevima za poduzimanje mjera na zaštiti šuma. Pored državnih šuma praćeno je i zdravstveno stanje privatnih šuma i poduzimane mjere na sanaciji i zaštiti šuma.

5.3. Zaštita šuma od požara

Sa aspekta zaštite šuma od požara poduzimane su preventivne mjere na zaštiti kao i mjere na gašenju nastalih šumskih požara i izvještavanje nadležnih po navedenom osnovu, a sve u skladu sa obavezama proisteklim odredbama kantonalnog Zakona o šumama i drugim podzakonskim aktima. Navedene aktivnosti na zaštiti šuma od požara realizovane su putem:

- Poduzimanja preventivnih mjera na zaštiti šuma od požara
- Poduzimanjem mjera i aktivnosti na izradi i donošenju planova zaštite šuma od požara
- Provođenjem mjera na realizaciji donesenih planova zaštite šuma od požara
- Izvještavanju nadležnih o izvršavanju mjera za zaštitu šuma od požara i redovno obavještavanje (dostavljanje izvještaja) o šumskim požarima.

5.3.1. Poduzimanje preventivnih mjera na zaštiti šuma od požara

U cilju unapređenja mjera i aktivnosti na zaštiti šuma od požara između Uprave, Društva i Kantonalne uprave za civilnu zaštitu SBK zaključen je Sporazum kojim je dodatno precizirano i definisano postupanje i nadležnosti navedenih institucija u smislu zajedničkog djelovanja u provođenju mjera, radnji i aktivnosti na zaštiti šuma od požara, izradi jedinstvenog plana zaštite šuma od požara na području SBK i formiranje zajedničkog Koordinacionog tijela za praćenje provedbe Jedinstvenog plana zaštite šuma od požara čije je osnovni zadatak praćenje provedbe jedinstvenih planova zaštite šuma i poduzimanje aktivnosti na svrsishodnijoj zaštiti šuma od požara. Uprava je uzela aktivno učešće u radu Koordinacionog tijela putem nadležnog predstavnika.

5.3.2. Izrada godišnjih planova zaštite šuma od požara

Za području Srednjobosanskog kantona u kontinuitetu od 2005. godine izrađuju se i provode Jedinствeni planovi zaštite šuma od požara za sve šume bez obzira na vlasništvo istih i mjere na zaštiti šuma od požara se realizuju u zajedničkim aktivnostima Društva (korisnika državnih šuma), Uprave i Kantonalne uprave za civilnu zaštitu odnosno nadležnih općinskih službi, a sve na temelju važećih zakonskih odredbi kao i odredbi zaključenog Sporazuma o izradi Jedinственog plana zaštite šuma od požara na području SBK koji dodatno definiše principe zajedničkog djelovanja u provođenju mjera, radnji i aktivnosti na zaštiti šuma od požara.

S tim u vezi od strane mjesnonadležnih odjeljenja Uprave, šumarija Društva i nadležnih općinskih službi općina Srednjobosanskog kantona izrađeni su i doneseni Jedinственi planovi zaštite šuma od požara za 2018. godinu za sve općine kantona.

Donesenim planovima, a između ostalog, u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju planova za zaštitu šuma od požara (Službene novine Federacije BiH broj 21/04) izvršena je procjena stepena ugroženosti šuma od šumskog požara u zavisnosti od uticajnih faktora (vegetacija, antropogeni faktori, klima, podloga, orografija, higijena šuma i miniranost područja), te dobivene površine šuma Srednjobosanskog kantona prema stepenu ugroženosti kako slijedi:

- (I) VEOMA VELIKA	6.365 ha
- (II) VELIKA	28.273 ha
- (III) SREDNJA	98.431 ha
- (IV) MALA	77.546 ha

Iz navedenog je vidljivo da šume Srednjobosanskog kantona prema stepenu ugroženosti uglavnom pripadaju šumama sa srednjom i malom ugroženosti od šumskog požara (80%).

5.3.3. Realizacija jedinstvenih godišnjih planova zaštite šuma od požara

Jedinственim godišnjim planovima zaštite šuma od požara definisani su raspoloživi ljudski kapaciteti, sredstva i oprema za gašenje požara, pristup požarištu (putne komunikacije) te izvorišta vode i kapitaže. Realizacija jedinstvenih planova zaštite šuma od požara se postiže kroz jasno definisan tehnički plan gašenja šumskog požara te organizirano sadejstvo na terenu kod gašenja šumskog požara. Korisnik državnih šuma i Uprava se nalaze u funkciji provođenja mjera i aktivnosti na zaštiti šuma od požara.

Shodno navedenom može se konstatovati da je za područje SBK po osnovu zaštite šuma od požara, a iz segmenta angažmana ljudskih resursa angažovani uposlenici korisnika državnih šuma i Uprave koji su raspoređeni u protivpožarne desetine gdje su tačno definisane aktivnosti i funkcija svakog od članova protivpožarne desetine, a u slučaju da se požar ne može svrsishodno i blagovremeno lokalizovati formirana je u okviru Društva protivpožarna vatrogasna jedinica koja uzima aktivno učešće u gašenju šumskih požara.

Materijalno-tehnička sredstva koja čini oprema za osmatranje, dojavu i gašenje šumskih požara kontinuirano je raspoređena na terenu (šumarijama korisnika državnih šuma) i to na prigodnim protivpožarnim punktovima, a pored prednje navedenih planiranih i opredjeljenih ljudskih kapaciteta i materijalno-tehničkih sredstava za zaštitu šuma od požara (korisnika državnih šuma i Uprave) na području kantona u funkciji zaštite šuma su i postojeće vatrogasne jedinice općina kako slijedi: Jajce (PVJ Jajce), Gornji Vakuf-Uskoplje (VD Gornji

Vakuf-Uskoplje), Bugojno (DVD Bugojno), Donji Vakuf (DVD Donji Vakuf), Travnik (PVD Travnik), Novi Travnik (DVD Novi Travnik), Vitez (DVD Stari Vitez i DVD Kolonija), Busovača (DVD Busovača), Kiseljak (PVD Kiseljak), Fojnica (DVD Fojnica) i Kreševo (VD Kreševo). Realizacija planova zaštite šuma od požara vršena je shodno obavezama i nadležnostima Uprave proisteklim pozitivnim zakonskim propisima kao i odredbama donesenih Jedinstvenih planova zaštite šuma od požara za tekuću godinu.

5.3.4. Izvještavanje nadležnih o izvršavanju mjera za zaštitu šuma od požara i redovno obavještavanje (dostavljanje izvještaja) o šumskim požarima

U skladu sa postojećim zakonskim propisima kojima su definisane obaveze i nadležnosti Uprave nadležnim federalnim i kantonalnim institucijama (ministarstvima i upravama) dostavljane su informacije o izvršavanju mjera za zaštitu šuma od požara na području Srednjobosanskog kantona kao i redovni izvještaji o šumskim požarima. Izvještaji o šumskim požarima dostavljani su na predviđenim obrascima izvještaja sa pratećim obrascima obračuna troškova učesnika u gašenju šumskog požara koji su na nivou nadležnih institucija usaglašeni i kao takvi se od 2008. godine primjenjuju na području Srednjobosanskog kantona. Sa aspekta evidentiranja šumskih požara i pričinjenih šteta u izvještajnom periodu od strane nadležnih službi evidentirano je stanje kako slijedi.

– Državne šume i šumsko zemljište

- Ukupan broj požara 12 (visoke šume 1, šumske kulture 3, izdanačke šume 6 i neobraslo šumsko zemljište 2)
- Opožarena površina 12,7 ha (visoke šume 0,5 ha, šumske kulture 1,7 ha, izdanačke šume 10,3 ha i neobraslo šumsko zemljište 0,2 ha)
- Procijenjena direktna šteta od požara 10.236,3 KM
- Troškovi gašenja 4.374,02 KM

– Privatne šume i šumsko zemljište

- Ukupan broj požara 0
- Opožarena površina 0
- Procijenjena direktna šteta od požara 0
- Troškovi gašenja 0

– Državne i privatne šume i šumsko zemljište

- Ukupan broj požara 12,7 (visoke šume 1, šumske kulture 3, izdanačke šume 6 i neobraslo šumsko zemljište 2)
- Opožarena površina 12,7 ha (visoke šume 0,5 ha, šumske kulture 1,7 ha, izdanačke šume 10,3 ha i neobraslo šumsko zemljište 0,2 ha)
- Procijenjena direktna šteta od požara 10.236,3 KM
- Troškovi gašenja 4.374,02 KM

Analizirajući šumske požare sa nekoliko osnovnih aspekata može se konstatovati:

- Ukupni broj šumskih požara u zavisnosti od općine je kako slijedi: Novi Travnik (3), Gornji Vakuf-Uskoplje (2), Travnik (2), Vitez (1), Busovača (0), Fojnica (1), Kreševo (0), Jajce (0), Kiseljak (1), Bugojno (0), i Donji Vakuf (2).

- Broj šumskih požara u zavisnosti od kategorije šume: Visoke šume (1), izdanačke šume (6), šumske kulture (3) i neobraslo šumsko zemljište (2).
- Sa aspekta opožarene površine: Visoke šume (0,5 ha), izdanačke šume (10,3 ha), neobraslo šumsko zemljište (0,2 ha) i šumske kulture (1,7 ha).

U smislu komparacije ukupnog broja šumskih požara, opožarene površine i pričinjene štete u državnim šumama izvještajnog perioda, a u odnosu na prethodni višegodišnji period navode se podaci kako slijedi.

Izvještajni period	Broj požara (kom.)	Opožarena površina (ha)	Procijenjena šteta (KM)
2008.	59	162,18	212.480,59
2009.	61	278,77	139.271,79
2010.	26	45,71	104.073,66
2011.	126	1.398,06	1.806.965,95
2012.	189	1.147,31	9.603.614,26
2013.	64	250,59	874.691,03
2014.	35	83,66	751.237,63
2015.	51	823,05	1.165.505,82
2016.	42	378,67	190.733,79
2017.	69	431,50	880.490,97
Prosjek (2008-2017)	72	500	1.572.965,55
2018.	12	12,7	10.236,3
Razlika (+/-)	-60	-487,3	-1.562.729,2
Odnos (2018/Prosjek)	12	2,5	6,5
Odnos (2018/2017) %	17	3	1

Analizirajući osnovne parametre šumskih požara u izvještajnom periodu u odnosu na prethodnu godinu može se konstatovati da je izvještajni period okarakterisan kao period sa nižom brojem šumskih požara, manjom opožarenom površinom i manjim pričinjenim štetama na šumskom prirodnom resursu i po broju požara, opožarenoj površini i pričinjenim štetama daleko ispod višegodišnjeg prosjeka.

5.4. Zaštita šuma od bespravnih sječa i drugih nezakonitosti

U provođenju mjera neposredne zaštite državnih šuma i prevazilaženja problematike vezane za usiljeno vršenje bespravnih sječa šume i drugih nezakonitih radnji u vezi sa istim (bespravan promet-transport, rad nelegalnih pilana i stovarišta-lagera za preradu i prodaju drvne mase, upotrebi stalnih sredstava za vršenje nezakonitosti i dr.), te uključivanja ostalih nadležnih institucija i službi u spriječavanje prisutnih nezakonitosti vezanih za šumu, u izvještajnom periodu aktivnosti na zaštiti šuma vršene su:

- Provedbom samostalnih aktivnosti čuvarske službe na zaštiti šuma
- Realizacijom akcijskih planova zaštite državnih šuma
- Vršenjem aktivnosti na zaštiti šuma shodno obavezama Ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama

5.4.1. Zaštita šuma provedbom samostalnih aktivnosti čuvarske službe

Neposredna zaštita državnih šuma putem organizovane čuvarske službe provodi se po uspostavljenim čuvarskim reonima za koje su zaduženi čuvari šuma. Aktivnosti na zaštiti šuma u izvještajnom periodu vršene su svakodnevno shodno objektivnim mogućnostima čuvara šuma kao namještenika u poduzimanju mjera i aktivnosti u skladu sa ovlastima čuvara šuma i Uprave kao državne institucije.

Bez obzira na nedovoljan broj izvršilaca čuvarska služba je obavljala aktivnosti na zaštiti šuma koje se prevashodno ogledaju u slijedećem:

- Spriječavanje bespravnog zauzimanja, prisvajanja i korištenja šuma i šumskog zemljišta i poduzimanja odgovarajućih mjera za počinioc nezakonitih radnji (podneseni odgovarajući zahtjevi za rješavanje)
- Spriječavanje nastanka šumskih požara i poduzimanje preventivnih mjera na zaštiti šuma od požara (vršeno osmatranje i dojavljivanje nastanka šumskih požara, inicijalno gašenje šumskih požara, aktivno učešće u aktivnostima na gašenju šumskih požara i dr.)
- Sprečavanje nastanka pojave bespravnih sječa i otuđivanja drvne mase (konstantno prisustvo na terenu i preventivno djelovanje)
- Evidentiranje panjeva bespravno posječenih stabala (vođene propisnih evidencija)
- Evidentiranje i privremeno oduzimanje nelegalne drvne mase (provođene aktivnosti na privremenom oduzimanju nelegalne drvne mase)
- Prijavljivanje počinitelaca nezakonitih radnji (podnesene odgovarajuće prijave za počinjene nezakonitosti)
- Spriječavanje nastanka, evidentiranje i prijavljivanje počinitelaca svih ostalih nezakonitih radnji u šumi i šumskom zemljištu bez obzira na vlasništvo u skladu s vlastitom nadležnosti
- Obavješćavanje nadležnih o svim zapaženim nepravilnostima

Zbog prisustva posebne problematike i specifičnosti iste koja se ogleda u intenzivnom vršenju nezakonitosti kao i neprimjerenom ponašanju i nastupu počinitelaca nezakonitih radnji prema čuvarima šuma, a koje se manifestuje učestalim fizičkim napadima na čuvare šuma, onemogućavanje istih da provedu službenu radnju, konstantnim verbalnim i telefonskim prijetnjama i zastrašivanjima kao i uništavanja privatne i službene imovine čuvara šuma, zaštiti šuma u izvještajnom periodu pristupilo se i putem koordiniranih grupa čuvara šuma, mobilnih timova čuvara šuma za brzu intervenciju i djelovanje na terenu kao i uključivanjem i podršku policijskih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova Srednjobosanskog kantona.

5.4.2. Realizacija akcijskih planova zaštite državnih šuma

U cilju što efikasnije zaštite šuma od bespravnih sječa i drugih nezakonitosti koje se mogu dovesti u vezu sa istima (bespravan promet-transport, rad nelegalnih pilana i stovarišta-lagera za preradu i prodaju drvne mase, upotrebi stalnih sredstava za vršenje nezakonitosti i dr.) od strane mjesnonadležnih odjeljenja Uprave vršena je kontinuirana realizacija donesenih akcijskih planova zaštite šuma na svim općinama Srednjobosanskog kantona, naročito na ugroženim lokalitetima odnosno općinama na kojima su i evidentirani najviši obimi bespravnih sječa i prisustvo drugih nezakonitosti u oblasti šumarstva.

Krajem 2016. godine u potpunosti je riješeno pitanje destinacije za skladištenje privremeno oduzetih sredstava koja su korištena za izvršenje nezakonitosti u oblasti šumarstva i

donesena Instrukcija nadležnog Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva o provođenju Odluke Vlade kojom je definisana destinacija za deponovanje privremeno oduzetih sredstava rada, te su u izvještajnom periodu stvorene mogućnosti za provođenje postupaka privremenog oduzimanja roba i sredstava, a što je u konačnici i realizovano tako da se po prvi put na području Srednjobosanskog kantona od strane policijskih službenika pristupilo sistemskom privremenom oduzimanju sredstava koja su korištena u vršenju krivičnih djela u oblasti šumarstva i deponovanje istih na destinaciju kao jedna od najefikasnijih mjera za suzbijanje nelegalnih radnji u šumama i onemogućavanja višestrukih počinitelaca u vršenju nezakonitih radnji u šumama.

Na djelotvornost ovakvog pristupa u zaštiti šuma ukazuje i činjenica da se odmah od strane počinitelaca nezakonitosti na službena lica reagovalo represivno na različite načine (bez obzira na nastale posljedice) kako bi se onemogućilo provođenje postupka privremenog oduzimanja roba i sredstava, a što pokazuje i slučaj Sokolina, općina Donji Vakuf, gdje su počinioci nezakonitosti dana 21.03.2017. godine u namjeri da onemoguće provođenje navedenih aktivnosti, vatrenim oružjem nanijeli teške tjelesne povrede službenim licima, od kojih su smrtno stradala dva čuvara Uprave i jedno lice koje je angažovano da izvrši prevoz nelegalne drvene mase na destinaciju.

I pored smanjenog broja čuvara šuma koje je imalo za posledicu drastično povećanje površine čuvarskih rejlona po preostalim izvršiocima, a samim time i otežan postupak blagovremenog evidentiranja svih nastalih šteta, nesporno je da je efikasna provedba aktivnosti po akcijskim planovima, kroz sadejstvo nadležnih institucija i službi tokom izvještajnog perioda rezultirala vidnim i značajnim povećanjem tražnje legalne isporuke drvnih sortimenata i nedostatkom istih na „crnom tržištu“.

Praćenjem realizacije akcijskih planova u drugoj polovini izvještajnog perioda primjetan je i zastoj u provođenju postupka privremenog oduzimanja sredstava uzrokovan prvenstveno različitim pristupom nadležnih policijskih službenika, tužilaštva i sudova u tumačenju i primjeni zakonskih odredbi o procedurama i nadležnostima postupka privremenog oduzimanja sredstava kao i drastičnim smanjenjem broja čuvara šuma, a što je sve dodatno podstaklo i ohrabrilо šumokradice na još žešći udar na šumu i time uzrokovao urušavanje prethodno dobro uspostavljenog i vidno efikasnog sadejstva nadležnih institucija i službi u provođenju akcijskih planova zaštite državnih šuma. Za prevazilaženje navedene problematike i unapređenje zaštite šuma prepoznata je potreba za urgentnim provođenjem slijedećih mjera i aktivnosti:

- Osigurati pojačano prisustvo službenih lica u šumi prevashodno povećanjem ukupnog broja čuvara šuma na terenu i/ili preraspodjelom i aktivnijim angažmanom policijskih službenika.
- Unaprijediti koordinaciju i zajednički nastup čuvarske službe i policijskih službenika i neizostavno provoditi mjere privremenog oduzimanja roba i sredstava izvršenja u svim slučajevima u kojima postoji zakonski osnov za isto.
- Osigurati da se od strane korisnika državnih šuma uspostavi efikasan 24-satni postupak preuzimanja, utovara, prevoza, transporta i deponovanja privremeno oduzetih šumskih proizvoda i sredstava rada.
- Osigurati da korisnik državnih šuma uspostavi adekvatan broj stalnih kontrolnih rampi u šumi sa ustrojenom čuvarskom službom na rampama i provede druge mjere zaprečavanja i onemogućavanja neovlaštenog i nezakonitog korištenja šumske putne infrastrukture.

- Riješiti pitanje međusobnog nerazumijevanja nadležnih u provođenju postupka privremenog oduzimanja sredstava koja su korištena za učinjenje krivičnih djela u oblasti šumarstva.

O svim aktivnostima, efektima i slabostima u vezi sa problematikom zaštite šuma na području SBK, Kantonalna uprava za šumarstvo osim pojedinačnih obraćanja Vladi SBK za konkretni slučaj, redovno na polugodišnjem i godišnjem nivou sačinjava i dostavlja izvještaje o radu i o stanju problematike zaštite šuma na području SBK, pri čemu se isti, a radi informisanja javnosti objavljuju na službenoj web- stranici Vlade SBK i isti su i danas dostupni javnosti na uvid.

5.4.3. Poduzimanje aktivnosti na zaštiti šuma shodno obavezama Ugovora o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama

Ugovorom o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama na području Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna od strane Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva SBK poslovi gospodarenja svim državnim šumama i šumskim zemljištem u administrativnim granicama Srednjobosanskog kantona preneseni su na Društvo. Predmetnim ugovorom, a između ostalog, Društvu su preneseni i određeni poslovi integralne zaštite šuma a Upravi obaveza kontinuirane kontrole i nadzora nad realizacijom pomenutog ugovora. S tim u vezi u izvještajnom periodu vršene su aktivnosti na praćenju odredbi ugovora o prijenosu poslova gospodarenja o čemu su blagovremeno dostavljane informacije nadležnom ministarstvu.

5.5. Aktivnosti na uspostavi posebnog režima gospodarenja i zaštite šuma na području općine Vitez i Novi Travnik

Nakon što su u proceduri okončane predviđene aktivnosti u skladu sa dinamikom realizacije „Akcionog plana za uspostavu posebnog režima gospodarenja šumama u zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće Kruščica“, te izrađen stručni šumarski elaborat koji je u organizaciji Uprave predstavljen javnosti na javnoj raspravi održanoj 30.11.2017. godine u Vitezu, stvorene su sve zakonske mogućnosti za provođenje daljnjih aktivnosti u 2018. godini.

S tim u vezi, u izvještajnom periodu realizovane su ključne aktivnosti na proglašenju, te u skladu sa zakonskom procedurom osigurano mišljenje korisnika državnih šuma i jedinica lokalne zajednice (općina Vitez i Novi Travnik) i isto u proceduri putem nadležnog resornog Ministarstva upućeno Vladi Kantona na razmatranje i donošenje odluke o proglašenju.

Po zaprimljenom zahtjevu Vlada Kantona na 94. sjednici održanoj 12.07.2018. godine donijela je Odluku o proglašenju šuma posebne namjene sa izraženom vodozaštitnom funkcijom u zonama sanitarne zaštite izvorišta Kruščica (akt broj 01-02-518/2018 od 13.07.2018. godine) kojom su šume i šumska zemljišta u zonama sanitarne zaštite izvorišta Kruščica kao šume od posebnog značaja za zaštitu izvorišta, vodotoka i akumulacija proglašene šumama posebne namjene. Donesenom Odlukom Vlade Kantona određeni su uslovi, način korištenja, gospodarenje i zaštita šuma uz obavezno poštivanje i primjenu propisanih mjera i ograničenja.

Uspostavom posebnog režima gospodarenja unaprijeđen je postupak izrade i realizacije projekata za izvođenje radova u šumarstvo, uz uvažavanje bitnih ograničavajućih elemenata kao što su trenutno stanje sastojinskih prilika, indeks osjetljivosti tla, tehnološka klasifikacija terena, pripadnost zoni zaštite, te dozvoljeni vremenski period izvođenja radova, a što je osigurano kroz sadejstvo inspeksijskih organa nadležnih za šumarstvo i za oblast voda u svim fazama planiranja, projektovanja i realizacije radova u gospodarenju državnim šumama navedenog područja. Drastičnije kaznene odredbe za počinjene nezakonite radnje po

svakom osnovu i povećanje broja izvršilaca-čuvara šuma na zaštiti šuma navedenog područja, su takođe benefiti koje donosi uspostava posebnog režima gospodarenja.

Nakon što je Vlada Kantona šume i šumska zemljišta u zonama sanitarne zaštite izvorišta Krušćica proglasila šumama od posebnog značaja za zaštitu izvorišta, vodotoka i akumulacija, a u skladu sa dinamikom „Akcionog plana za uspostavu posebnog režima gospodarenja šumama u zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće Krušćica“ u izvještajnom periodu obavljene su i druge aktivnosti koje se odnose na obilježavanje granica šuma posebne namjene, te je po osnovu istog od strane korisnika državnih šuma donesena odluka kojom je formirana zajednička radna grupa sa zadatkom da izvrši obilježavanje vidnim znakovima granice šuma posebne namjene kao i granice zona sanitarne zaštite unutar vodozaštitnog područja.

Navedenim aktivnostima stvore su pretpostavke za provođenje drugih aktivnosti na gospodarenju i zaštiti šuma, a prevashodno izradi, donošenju i realizaciji Pilot projekata za izvođenje radova u šumarstvu kao i izradi zasebnog Programa gospodarenja šumama posebne namjene, a što su prioritetne aktivnosti u narednom periodu.

5.6. Uporedni pokazatelji obima bespravnih sječa, konzumenti nelegalne drvne mase i osnovni uzroci nastanka šumskih šteta

5.6.1. Uporedni pokazatelji obima bespravnih sječa

U cilju usporedbe obima bespravnih sječa u državnim šumama za izvještajni period, a u odnosu na višegodišnji prosjek (period 2003-2017. godina) sačinjen je tabelarni prikaz kako slijedi:

IZVJEŠTAJNI PERIOD (godina)	EVIDENTIRANE BESPRAVNE SJEČE (m ³) k.d.			(%) u odnosu na prosjek
	Četinari	Lišćari	Ukupno	
2003.	19.870	17.509	37.379	143
2004.	14.849	21.938	36.787	140
2005.	10.807	20.137	30.944	118
2006.	7.967	14.121	22.088	84
2007.	6.696	9.159	15.855	60
2008.	9.441	15.999	25.440	97
2009.	7.352	18.032	25.384	97
2010.	7.744	19.766	27.510	105
2011.	9.988	18.744	28.732	110
2012.	10.177	24.161	34.338	131
2013.	8.177	16.905	25.082	90
2014.	6.908	14.873	21.781	83
2015.	5.905	13.767	19.672	75
2016.	9.485	15.428	24.913	95
2017.	5.144	10.410	15.554	59
Prosjek (2003-2017)	9.367	16.730	26.097	100
2018.	4.096	8.031	12.127	46
+/- (2018/2003-2017) m ³	-5.271	-8.699	-13.970	
(2018/2003-2017) %	44	48	46	
+/- (2018/2017) m ³	-1.048	-2.379	-3.427	
(2018/2017) %	80	77	78	

Analizom prethodnog tabelarnog pregleda može se konstatovati da je u izvještajnom periodu od strane čuvarske službe evidentirana količina od 12.127 m³ bespravno posječene drvene mase i to 4096 m³ četinarara i 8031 m³ lišćara te je u izvještajnom periodu evidentirana manja količina bespravnih sječa u odnosu na prethodnu godinu, a i višegodišnji prosjek, kao jedan od glavnih razloga jeste povećanje broja izvršilaca-čuvara šuma na terenu, gdje je u toku izvještajnog perioda primopredajom novih čuvara šuma izvršen uvid na terenu, što daje realnu sliku stanja na terenu. Može se zaključiti da je u izvještajnom periodu zabilježen trend smanjenja bespravnih sječa i prioritetni zadatak Uprave da u narednom periodu u saradnji sa ostalim nadležnim institucijama i službama poduzima mjere i aktivnosti na spriječavanju daljnijeg vršenja bespravnih sječa i drugih nezakonitosti u šumarstvu.

5.6.2. Konzumenti drvene mase koja potiče od bespravnih sječa

U vezi sa zakonskom obavezom Uprave koja se odnosi na praćenje, evidentiranje i izvještavanje o stanju u oblasti, prepoznati su i evidentirani korisnici drvene mase koja potiče iz bespravnih sječa, a kako je obim bespravnih sječa isključivo vezan za konzumente drvene mase, glavni konzumenti nelegalne drvene mase koja potiče iz šuma Srednjobosanskog kantona su:

- **Lokalno stanovništvo** (ruralno i urbano) u svrhu potrebe za ogrijevom. S tim u vezi potrebe za ogrijevnom drvetom su višestruko veće u odnosu na ponudu ogrijevnog drveta koje je u legalnoj proceduri na raspolaganju stanovništvu tako da je na tržištu ogrijevnog drveta znatno veća potražnja od legalne ponude zbog čega se sve veći broj fizičkih lica u svrhu osiguranja ogrijeva pojavljuje kao novi ili višestruki počinioci bespravnih sječa.
- **Nelegalne pilane**, nadležne službe evidentirale su 54 nelegalna pilanska kapaciteta i improvizovana postrojenja za primarnu preradu drvene mase. Stanje po općinama je slijedeće: Jajce 4, Gornji Vakuf-Uskoplje 2, Bugojno 1, Dobretići 1, Travnik 17, Novi Travnik 3, Vitez 3 i Busovača 7. Nelegalne pilane svoj rad zasnivaju uglavnom na „pribavljanju“ drvene mase porijeklom od bespravnih sječa, vrše primarnu preradu i daljnju distribuciju drvene mase.
- **Objekti za proizvodnju drvenog uglja-žežnice**, prema službenim podacima nadležne službe evidentirale su na području kantona 449 žežnica koje su uglavnom podignute u nelegalnoj proceduri, a stanje po općinama je kako slijedi: Gornji Vakuf-Uskoplje 54, Bugojno 16, Travnik 2, Vitez 2, Busovača 56, Kiseljak 8, Fojnica 287 i Kreševo 24. Žežnice za rad koriste drvenu masu čije je porijeklo i od bespravnih sječa bilo da vlasnici žežnica direktno provode bespravne sječe ili nelegalnu drvenu masu preuzimaju od drugih fizičkih lica-počinilaca bespravnih sječa.
- **Legalne pilane**, ukupan broj legalnih pilana je 118, a stanje po općinama je slijedeće: Jajce 10, Gornji Vakuf-Uskoplje 18, Bugojno 16, Donji Vakuf 6, Dobretići 3, Travnik 24, Novi Travnik 8, Vitez 14, Busovača 7, Kiseljak 5, Fojnica 5 i Kreševo 2.

Ono što je značajno napomenuti jeste da pored konzumenata nelegalne drvene mase sa područja Srednjobosanskog kantona potrebu za nelegalnom drvnom masom iskazuju i drugi konzumenti koji nisu sa područja Srednjobosanskog kantona, a što je u izvještajnom kao i prethodnim periodima evidentirano i od strane nadležnih službi, te su putem kontrolnih aktivnosti na putnim komunikacijama poduzimane mjere na spriječavanju istog.

5.6.3. Osnovni uzroci pojave i nastanka šumskih šteta

Prema informacijama kojima raspolažu nadležne službe za zaštiti šuma i na osnovu višegodišnjeg iskustva u provođenju mjera i aktivnosti na zaštiti šuma Srednjobosanskog kantona navode se osnovni uzroci pojave i nastanka šumskih šteta:

- **Konzumentima drvne mase potrebna je višestruko veća količina drvne mase nego što se istima u legalnoj proceduri stavlja na raspolaganje.** Konzumenti (lokalno stanovništvo, žeznice, legalne pilane i dr.) iz objektivnih razloga (smanjenja planskog obima sječa i svođenje istog u okviru predviđene uređajnim elaboratima i dr.) svoje potrebe za drvnom masom nastoje da obezbijede na razne načine i da „pribave“ potrebnu količinu drvne mase, te se odlučuju na provedbu nezakonitosti u oblasti šumarstva i drvne industrije (bespravna sječa, bespravan promet i dr.). U prilog navedenom stoji i činjenica da trenutno instalisani kapaciteti legalnih i nelegalnih pilana, stovarišta i lagera za preradu i prodaje drvne mase, objekata za proizvodnju drvenog uglja (žeznice) kao i potrebe lokalnog stanovništva za ogrijevom daleko nadmašuju planske sječe. Instalisani kapaciteti za primarnu preradu drvne mase (legalni i nelegalni), stovarišta i lagera za preradu i prodaje drvne mase, objekti za proizvodnju drvnog uglja (žeznice) i potrebe lokalnog (ruralnog i urbanog) stanovništva za ogrijevnom drvetom su višestruko veći od planskih sječa u šumama.
- **Društvo u dovoljnoj mjeri ne planira sječe u izdanačkim šumama i šumskim kulturama.** Sječe u pomenutim kategorijama šuma predstavljaju potencijalne izvore ogrijevnog drveta, ali zbog negativnog finansijskog bilansa prilikom realizacije sječa Društvo ne planira sječe u navedenim kategorijama šuma, čime se direktno smanjuje asortiman proizvodnje i na tržište plasira nedovoljne količine ogrijeva. Značajnijim korištenjem prorednog materijala iz šumskih kultura i zahvatima u izdanačkim šumama u okviru raspoloživog etata svakako bi se povećao obim ponude ogrijevnog drveta na tržištu i u legalnoj proceduri konzumentima bi se stavila na raspolaganje znatno veća količina ovog energenta, što bi imalo za posljedicu znatno smanjenje obima bespravnih sječa i drugih nezakonitih radnji vezanih za iste.
- **Korištenje vojnih i drugih motornih vozila specijalno prilagođenih za vršenje šumskih krađa.** Na području Srednjobosanskog kantona ukupno je evidentirano 893 motorna vozila specijalno prilagođena za vršenje šumskih krađa koja su uglavnom neregistrovana sa upitnim vlasništvom i ista se koriste isključivo za vršenje nelegalnih radnji u oblasti šumarstva i to vojnih vozila 88, traktora 475, kamiona 141, kombi vozila 85, terenskih vozila 93 i putničkih vozila 11. Stanje po općinama je slijedeće: Fojnica 302, Vitez 105, Novi Travnik 102, Gornji Vakuf-Uskoplje 87, Travnik 72, Bugojno 56, Donji Vakuf 56, Kiseljak 56, Busovača 29, Kreševo 24, Jajce 3 i Dobretići 1.
- **Nedosljedno provođenje cjelokupne procedure preuzimanja, utovara, prijevoza i lagerovanja privremeno oduzetih sredstava kojima je izvršena nezakonita radnja i roba.** Zbog nedosljednosti primjene navedene procedure i/ili nepotrebno dugom provođenju iste nadležna službena lica (policijski službenici i čuvari šuma) susreću se sa problematikom da nakon što provedu postupak privremenog oduzimanja sredstava i roba postupak preuzimanja, utovara i lagerovanja koje provodi korisnik državnih šuma traje nepotrebno dugo što dovodi do dodatnog usložnjavanja situacije i potencijalnih opasnosti za ugrožavanje sigurnosti lica koja su proveli postupak privremenog oduzimanja.

- **Neuspostavljanje i/ili neadekvatno uspostavljanje stalnih kontrolnih rampi od strane korisnika državnih šuma i ustrojene čuvarske službe na istima.** Kako bi se unaprijedila zaštita šuma i sve nadležne institucije i službe poduzele mjere i aktivnosti u skladu s vlastitim nadležnostima, a u cilju osiguranja tehničke podrške čuvarskoj službi u suzbijanju bespravnih sječa na terenu neophodno je uspostaviti adekvatan broj kontrolnih rampi u šumama i na istima uspostaviti čuvarsku službu korisnika šuma, sa precizno utvrđenim dužnostima i ovlaštenjima u skladu sa članom 28. i 29. Zakona o šumama SBK i Zaključkom Skupštine SBK broj 01-02-107/14 od 18.03.2014. godine.
- **Napad na službenu osobu-čuvara šuma i spriječavanje službene osobe u vršenju službene radnje.** Nisu rijetki slučajevi da počinioci nezakonitih radnji sprečavaju službene osobe (čuvare šume) u vršenju službenih radnji upotrebom vatrenog naoružanja u cilju zastrašivanja i onemogućavanja službenih lica da obave odgovarajuće službene radnje, fizičkim onemogućavanjem putem upotrebe sile ili nekog drugog oblika sprečavanja, upotrebom fizičke sile nanošenjem tjelesnih povreda čuvarima šuma, uništavanjem i oštećivanjem MTS čuvara šuma (službenih vozila ili privatnih vozila čuvara šuma itd.), verbalnim prijetnjama u cilju ugrožavanja fizičkog i moralnog integriteta ovlaštenih službenih lica i dr., a što sve ukazuju i slučajevi Sokoline, općine Donji Vakuf u kojem su smrtno stradala tri lica i Novog Travnika gdje je uništeno privatno motorno vozilo čuvara šuma.
- **Razni vidovi koncesionih aktivnosti u šumama** koje na bilo koji način tretiraju šumu i šumsko zemljište u određenim slučajevima uzrokuju vršenje sječe šume i uklanjanja iste sa koncesionih površina bez provedbe zakonske procedure po osnovu obilježavanje stabala za sječu od strane subjekta gospodarenja, propisne otpreme drvne mase i dr.
- **Neučinkovito procesuiranje počinitelja nezakonitih radnji od strane nadležnih pravosudnih organa.** Identifikovani počinioci nezakonitosti protiv kojih je nadležnim pravosudnim organima u ovom izvještajnom periodu kao i u prethodnim godinama podneseno više prijava i dalje se usiljeno bave nezakonitostima (povratnici u izvršenju krivičnih djela, te se može zaključiti da bez obzira na prijavljivanje i izricanje odgovarajućih kazni za počinioca, isti kontinuirano u toku provođenja postupka provode nove iste ili slične nezakonitosti bez obzira na izrečene sankcije od strane nadležnih pravosudnih organa.
- **Zakonodavna problematika u oblasti šumarstva** i nepostojanje Federalnog zakonskog propisa koji uređuje oblast šumarstva doprinosi vršenju nezakonitosti šumama Srednjobosanskog kantona.

U skladu s navedenim gdje je u potpunosti identifikovana suštinska problematika u oblasti šumarstva i primarne prerade drvne mase, navedeni osnovni uzroci pojave i nastanka šumskih šteta, može se sa sigurnošću konstatovati da su u **takvim uslovima stvorene sve pretpostavke** za vršenje nezakonitosti (bespravnih sječa, nelegalnog prometa, pojave crnog tržišta drvnim sortimentima i dr.), a da je za rješavanje trenutne problematike **neophodan sistemski pristup i aktivniji angažman svih nadležnih institucija i službi** shodno vlastitim nadležnostima kako na kantonalnom tako i Federalnom nivou.

5.7. Osnovni pokazatelji provedenih aktivnosti na zaštiti šuma i struktura podnesenih prijava

O provedenim aktivnostima čuvarske službe navode se osnovni podaci službenih evidencija nadležnih odjeljenja:

- Evidentirano šumskih šteta (m³)	15.209
- Državne šume	12.127
- Privatne šume	3.082
- Izvršeno privremeno oduzimanje nelegalne drvne mase (m³)	1.023
- Odjeljenje Bugojno (općine Jajce, G.Vakuf-Uskoplje, Bugojno i D.Vakuf)	336
- Odjeljenje Novi Travnik (općine Dobretići, Travnik, N.Travnik, Vitez i Busovača)	514
- Odjeljenje Fojnica (općine Kiseljak, Fojnica i Kreševo)	173
- Evidentiranje nezakonitosti i prijavljivanje počinitelaca nezakonitih radnji	
- Ukupan broj prijava i zahtjeva	752
- Odjeljenje Bugojno	277
- Odjeljenje Novi Travnik	402
- Odjeljenje Fojnica	73

U skladu sa nadležnostima čuvarske službe za sve uočene i evidentirane nezakonitosti u zakonitoj proceduri podnesene su odgovarajuće prijave, a struktura prijava po općinama kantona i odjeljenjima Uprave prikazana je u narednom tabelarnom pregledu:

OPĆINA/ ODJELJENJE	VRSTA PODNESENE PRIJAVE										
	Krivične prijave				Prekršajne prijave (besp.promet i sječa bez doznake)	Ostale prekršajne prijave	UKUPNO (4+5+6)	Zahtjevi za provođenje inspekcijskog nadzora			UKUPNO (7+10)
	Šumska krađa (čl. 316.)	Krađa (čl.286.)	Ostalo (čl. 315., 317., 323. i 358.)	Ukupno (1-3)				Kant. šumarska inspekcija	Ostalo	Ukupno	
					1	2	3				4
Jajce	2	/	/	2	29	1	32	11	/	11	43
G.Vakuf-Usk.	10	/	/	10	88	1	99	/	/	/	99
Bugojno	31	/	/	31	54	1	86	2	/	2	88
D.Vakuf	15	/	/	15	45	/	60	/	/	/	60
BUGOJNO	58	/	/	58	216	3	277	13	/	13	290
Dobretići	9	1	/	10	12	4	26	9	/	9	35
Travnik	21	3	4	28	86	5	119	35	/	35	154
N.Travnik	53	14	2	69	73	2	144	15	/	15	159
Vitez	11	16	/	27	36	1	64	3	/	3	67
Busovača	17	1	1	19	27	3	49	8	2	10	59
N.TRAVNIK	111	35	7	153	234	15	402	70	2	72	474
Kiseljak	2	/	/	2	1	/	3	1	/	1	4
Fojnica	26	1	/	27	32	7	66	2	/	2	68
Kreševo	/	/	/	0	4	/	4	2	/	2	6
FOJNICA	28	1	0	29	37	7	73	5	/	5	78
KUŠ SBK	197	36	7	240	487	25	752	88	2	90	842

Analizom strukture podnesenih prijava može se konstatovati da je u izvještajnom periodu podneseno ukupno 752 prijave, od toga 240 krivičnih prijave (zbog sumnje da su počinjena krivična djela šumske krađe 197, krivičnog djela krađe 36 i ostala krivična djela 7) i 512 prekršajnih prijave (prekršajne prijave po novom Zakonu o šumama 487 i ostale prekršajne prijave(bespravno zauzimanje, žežnice itd) 25.

Pored navedenog u izvještajnom periodu Uprava je podnijela i 90 zahtjeva za inspekcijski nadzor, od čega je 88 nadležnoj kantonalnoj šumarskoj inspekciji te 2 ostala inspekcijska nadzora.

6. Aktivnosti u oblasti upravno-pravnih poslova

6.1. Aktivnosti na rješavanju upravnog postupka po zahtjevima za odobravanje doznake i sječe za šume u privatnom vlasništvu

U skladu sa Zakonom o šumama nadležnost Uprave je provođenje upravnog postupka radi odobravanja doznake i sječe stabala u šumama u privatnom vlasništvu. Tako je u izvještajnom periodu, u skladu sa Programom rada za 2018. godinu, proveden upravni postupak po zahtjevima vlasnika privatnih šuma. Vlasnici privatnih šuma sa područja Srednjobosanskog kantona zahtjeve za odobravanje doznake i sječe šume podnose u mjesno nadležnim odjeljenjima Uprave, gdje se i vode Upisnici prvostepenih predmeta upravnog postupka (UP1), a stanje upravnih predmeta u izvještajnom periodu po općinama kantona i odjeljenjima Uprave je prikazano u narednoj tabeli.

Općina Odjeljenje	Zaprimljen o zahtjeva	Riješeno			Obustavlje n	U postupku
		Pozitivn o	Negativn o	Ukupno		
Jajce	35	30	4	34	0	1
G.Vakuf-Usk.	27	22	5	27	0	0
Bugojno	27	19	6	25	0	2
D.Vakuf	23	18	4	22	0	1
BUGOJNO	112	89	19	108	0	4
Travnik	107	73	2	75	14	18
N.Travnik	43	33	0	33	5	5
Dobretići	30	15	0	15	12	3
Vitez	20	14	2	16	2	2
Busovača	29	20	2	22	4	3
N.TRAVNIK	230	155	6	161	38	31
Kiseljak	28	28	0	28	0	0
Fojnica	99	91	0	91	3	5
Kreševo	30	29	0	29	1	0
FOJNICA	157	148	0	148	4	5
UKUPNO	499	392	25	417	42	40

Iz navedenog tabelarnog pregleda vidljivo je da je najveći broj zahtjeva zaprimljen sa područja općine Travnik (107), dok je najmanji broj zaprimljen za općinu Vitez (20). Sa aspekta pozitivno riješenih zahtjeva situacija je kako slijedi: Fojnica (91), Travnik (73) i Novi Travnik (33), a najmanji broj riješenih predmeta je u općinama Dobretići (15) i Vitez (14). Najveći broj negativno riješenih predmeta rezultat je neriješenih imovinsko-pravnih odnosa prvenstveno u vlasničkom dijelu koji je posljedica neusaglašenosti mjesno nadležnih katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka, kao i nepostojanje vidno obilježenih granica šume i šumskog zemljišta u privatnom vlasništvu u odnosu na državno vlasništvo.

6.2. Aktivnosti u provedbi postupka pretvaranja šumskog u građevinsko zemljište

Odredbom člana 3. Odluke o načinu pretvaranja šumskog u građevinsko zemljište („Službene novine FBiH“ broj 108/12) regulisana je procedura pretvaranja šumskog u građevinsko zemljište koju provodi Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, uz prethodnu saglasnost kantonalnog ministarstva i mišljenja Federalne uprave. U postupku davanja navedene saglasnosti od strane kantonalnog ministarstva formirana je stalna stručna komisija u čijem sastavu se nalaze i predstavnici Uprave. U cilju provođenja aktivnosti u naprijed navedenim postupcima u izvještajnom periodu zaprimljena su šest zahtjeva za davanje saglasnosti u postupku pretvaranja šumskog u građevinsko zemljište za koje su data mišljenja i predmeti upućeni u daljnju proceduru.

6.3. Aktivnosti na davanju šume i šumskog zemljišta u zakup i uspostavi prava služnosti

U skladu sa odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu davanja šume i šumskog zemljišta u državnom zemljištu u zakup i uspostavi prava služnosti („Službene novine SBK/KSB“, broj

10/14) resorno kantonalno ministarstvo provodi proceduru nakon podnošenja zahtjeva zainteresovane strane, a stručna komisija, čiji član je predstavnik Kantonalne uprave za šumarstvo izrađuje i ministarstvu podnosi odgovarajući izvještaj i prijedlog. Tako je u izvještajnom periodu okončano ukupno 9 zahtjeva od čega se 5 zahtjev odnosi na uspostavu prava služnosti, a 4 zahtjeva se odnosi na zakup šumskog zemljišta.

6.4. Pokretanje sudskih postupaka i aktivno učešće putem ovlaštenih uposlenika u svojstvu predstavnika institucije

U svim prekršajnim i krivičnim postupcima koje Uprava pokreće u skladu sa svojim nadležnostima, putem svojih uposlenika kontinuirano učestvuje u istima, kako u svojstvu svjedoka, ali i u svojstvu ovlaštenih predstavnika – zastupnika institucije koja je pokrenula prekršajni postupak, u skladu sa Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine. U izvještajnom periodu ovlašteni predstavnici Uprave i svjedoci su u prekršajnim postupcima pokrenutim od strane ove institucije su učestvovali na ukupno 420 usmenih pretresa pred nadležnim općinskim sudovima Kantona i to predstavnici Odjeljenja Bugojno u 190 slučajeva, predstavnici Odjeljenja Novi Travnik u 208 i Odjeljenja Fojnica u 22 slučaja.

6.5. Aktivnosti u postupcima zamjene šuma i šumskog zemljišta

U izvještajnom periodu od resornog kantonalnog Ministarstva nije bilo zaprimljenih izvještaja za davanje mišljenja u postupcima za zamjenu šuma i šumskog zemljišta, koju proceduru provodi Ministarstvo, a Uprava daje mišljenje o istome, nakon što predloženu zamjenu korisnik državnih šuma ocijeni kao opravdanu, u skladu sa odredbama Pravilnika o zamjeni šume i šumskoga zemljišta („Službene novine SBK/KSB“, broj 11/14). U četiri slučaja Uprava se očitovala u smislu davanja mišljenja na postupak zamjene zemljišta koji su zaprimljeni u ranijem periodu.

6.6. Saradnja sa Društvom u postupcima za naknadu štete počinjene u državnoj šumi

Nakon pravomoćnog okončanja sudskih postupaka (prekršajnih i krivičnih) pokrenutih po zahtjevima i prijavama podnesenim od strane Uprave, u slučajevima kada je nezakonita radnja pa tako i šteta počinjena u državnoj šumi, Uprava blisko saraduje sa Društvom, na način da im kontinuirano prosljeđuje pravosnažna rješenja i presude općinskih sudova na daljnji postupak u cilju ostvarivanja imovinsko-pravnog zahtjeva, obzirom da je u predmetnim slučajevima kantonalno šumskoprivredno društvo oštećena strana. Tako je u toku izvještajnog perioda Društvu proslijeđeno ukupno 50. sudskih odluka na daljnju realizaciju, vezano za naknadu štete od lica koje je odgovorno za istu. Od navedenog broja, proslijeđena su 151 rješenje Općinskog suda u Travniku, 75 rješenja Općinskog suda u Bugojnu, 45 rješenja Općinskog suda u Kiseljaku i 19 obavijesti Kantonalnog tužilaštva koje se odnose na obustavu istrage zbog nedostatka dokaza.

6.7. Saradnja sa Kantonalnim javnim pravobranilaštvom

U cilju zaštite prava i interesa Vlade Srednjobosanskog kantona, u postupcima koji su pokrenuti u vezi sa aktivnostima Uprave, Uprava aktivno saraduje sa Kantonalnim javnim pravobranilaštvom. Po tom osnovu u izvještajnom periodu je provedeno slijedeće:

- Sačinjeno i proslijeđeno jedno izjašnjenje na presudu Općinskog suda Travnik u postupcima zaposlenika protiv Uprave radi isplate naknade iz radnog odnosa,

- dostavljen prijedlog Advokatskog društva "Adil Lozo i drugi" za zaključivanje nagodbe za naknadu materijalne odnosno nematerijalne štete za oštećene članove porodica Bašić, Rahmanović i Draginović preminulih zaposlenika Uprave Omera Bašića, Ferida Rahmanovića i lica angažovanog od strane ŠPD na zapljenu drvne mase Ševke Draginovića,
- dostavljene smjernice vezano za informaciju o toku sudskog postupka tragično nastradalih uposlenika- čuvara šuma KUŠ-a

6.8. Aktivnosti iz oblasti radno-pravnih odnosa uposlenika

U izvještajnom periodu je okončana procedura prijema u radni odnos četrnaest (14) namještenika- čuvara šuma.

6.9. Administrativno-tehnički poslovi

Uprava za šumarstvo se u svakodnevnom radu pridržava pravila i načela kancelarijskog poslovanja u koje se ubraja poslovanje s aktima - otvaranje, pregledanje i raspoređivanje pošte odnosno akata, njihovo dostavljanje u rad, administrativno-tehničko obrađivanje akata, kao i drugi administrativno tehnički poslovi koji su u neposrednoj vezi sa navedenim - prijem stranaka, upućivanje o načinu ostvarivanja njihovih pravima i slično. Poslove koji se odnose na prijem akata, te njihovo upisivanje u osnovne knjige evidencija, kao i otpremanje pošte obavlja zajednička pisarnica koja je formirana za sve organe uprave Vlade SBK/KSB. Tako je u izvještajnom periodu u djelovodnik predmeta i akata Kantonalne uprave za šumarstvo zavedeno 43 novih predmeta. U mjesno nadležnim – dislociranim odjeljenjima Uprave se također vode djelovodnici predmeta i akata, ali i upisnici prvostepenih predmeta upravnog postupka (UP-1), u koje se zavode svi predmeti po zahtjevima građana za doznaku i sječu stabala u privatnoj šumi (ukupno **499** zahtjeva).

6.10. Aktivnosti na vođenju registara i knjiga evidencija

U skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i obliku vođenja evidencija, knjiga i registara („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj 11/14) Uprava vodi sve propisane registre, kako slijedi:

- Registar strogo zaračunljivih tiskanica (RSZT) – vodi se u direkciji Uprave i odjeljenjima;
- Registar knjiga (RKNJ) - vodi se u direkciji Uprave i odjeljenjima;
- Registar šumskih čekića (RŠČ) – vodi se u direkciji Uprave;
- Registar izvedbenih projekata (RIP) – vodi se u direkciji Uprave i odjeljenjima;
- Registar šumskih šteta (RŠŠ) - vodi se u direkciji Uprave i odjeljenjima;
- Registar šumskih požara (RŠP) – vodi se u direkciji Uprave i odjeljenjima;

7. Ekonomsko-finansijska analiza

7.1. Izvršenje budžeta

Zakonom o izvršavanju budžeta Srednjobosanskog kantona za 2018. godinu uređena je struktura prihoda i izdataka, izvršavanje Budžeta, kao i prava i obaveze po osnovu budžetskih sredstava. Prema podacima Ministarstva finansija Srednjobosanskog kantona

uplaćene su naknade u iznosu od **1.456.751,59KM** ukupno planiranog iznosa, a pregled uplate naknada je prikazan u sljedećem tabelarnom prikazu. U skladu sa tim zakonom Kantonalna uprava za šumarstvo je koristila budžetska sredstva za namjene utvrđene budžetom do iznosa utvrđenog u Posebnom dijelu Budžeta. Budžetska sredstva su korištena u skladu sa finansijskim planom, dinamikom i u visini koja je utvrđena mjesečnim operativnim planom. Ministarstvu finansija blagovremeno su dostavljani tromjesečni i mjesečni planovi izvršenja Budžeta.

Vrsta prihoda	OPIS	Utvrđeno budžetom (KM)	Ostvareno	
			(KM)	%
722451	Naknada za opće korisne funkcije šuma	68.900,00	68.431,38	99,32
722452	Naknada za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama	0,00	0,00	
722453	Naknada za izdvajanje iz šumskoprivrednog područja	0,00	0,00	
722454	Naknada za korištenje državnih šuma	230.000,00	221.106,23	96,13
722455	Naknada u postupku promjene namjena šumskog zemljišta (krčenje šuma)	100,00	0,00	0,00
722471	Naknada za opće korisne funkcije šuma utvrđena kantonalnim propisima	718.600,00	974.086,89	135,55
722472	Naknada za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama utvrđena kantonalnim propisima	155.600,00	137.661,23	88,47
722473	Naknada za izdvajanje iz šumskoprivrednog područja	200,00	353,60	176,80
722474	Naknada za korištenje državnih šuma utvrđena kantonalnim propisima	800,00	10.442,20	1305,28
722475	Naknada u postupku promjene namjene šumskog zemljišta (krčenje šuma)	27.000,00	8.878,20	32,88
722476	Naknada na temelju prava služnosti državnog šumskog zemljišta utvrđena kantonalnim propisima	2.800,00	2.451,67	87,56
722477	Naknada na temelju zakupa državnog šumskog zemljišta utvrđena kantonalnim propisima	9.100,00	14.102,53	154,97
722479	Ostali prihodi za korištenje, zaštitu i unapređenje šuma	800,00	775,39	96,92
722541	Naknada za korištenje opće korisnih funkcija šuma (zaostale obaveze)	18.900,00	18.336,57	97,02
722542	Sredstva za proširenu biološku reprodukciju šuma (zaostale obaveze)	100,00	0,00	0,00
722545	Sredstva za jednostavnu biološku reprodukciju šuma (zaostale obaveze)	1.000,00	125,70	12,57
722546	Naknada za promet šume (zaostale obaveze)	400,00	0,00	0,00
UKUPNO		1.234.300,00	1.456.751,59	118,02

Kontrolu obračuna i uplate naknade za korištenje državne šume, koju plaća korisnik državne šume, te naknade za općekorisne funkcije šuma, koju plaćaju sva pravna lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti i imaju sjedište na području Kantona, kao i dijelovi

pravnih lica čije je sjedište izvan Kantona, a obavljaju djelatnost na području Kantona, obavljaju Porezna uprava i šumarski inspektor. Budžetom Srednjobosanskog kantona za 2018. godinu utvrđeni su izdaci Kantonalne uprave za šumarstvo na razdjelu 19. glava 02. u ukupnom iznosu od 2.648.966,00 KM, a izvršenje i procenat korištenja navedenih sredstava prikazani su u narednom tabelarnom pregledu:

OPIS	Budžet za 2018. godinu	Izvršenje za 2018. godinu	
		KM	%
Plaće i naknade	1.737.800,00	1.652.374,00	95,08
Doprinosi poslodavca	149.300,00	142.536,00	95,47
Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	319.700,00	321.667,00	100,62
Tekući transferi sredstava	298.166,00	255.921,00	85,83
Kapitalni izdaci	144.000,00	121.713,00	84,52
UKUPNO	2.648.966,00	2.494.211,00	94,16

Iz prednje navedenog tabelarnog pregleda vidljivo je izvršenje budžeta za izvještajni period u iznosu od 2.494.211,00 KM ili 94,16%.

7.2. Aktivnosti na praćenju ekonomskog stanja u šumarstvu

Aktivnosti na praćenju ekonomskog stanja u šumarstvu vrši se na osnovu praćenja i realizacije šumskoprivredne osnove, kao i cjenovnika proizvoda u šumarstvu koji su definisani od strane kantonalnog šumskoprivrednog društva. Prema niže navedenoj tabeli dati su osnovni uporedni pokazatelji o poslovanju za period 2014.- 2018. godina.

ELEMENT POSLOVANJA	PLAN/ REALIZ	2014	2015.	2016.	2017.	2018.
Ukupan prihod	Plan	30.718.103	29.845.214	32.132.178	33.155.895	37.583.355
	Realiz.	31.904.266	28.068.054	33.822.829	37.290.154	43.474.634
Ukupan prihod od drveta i ost. pr. u šum.	Plan	29.790.69	28.968.224	31.153.127	32.215.889	36.609.621
	Realiz.	28.095.892	27.042.917	29.936.656	35.989.651	41.400.046
Troškovi proizvodnje	Plan	29.587.013	29.396.467	30.586.161	29.346.351	33.200.910
	Realiz.	30.495.017	27.965.074	29.314.954	32.417.770	37.273.873
Dobit	Plan	1.131.090	448.747	584.784	794.460	693.455
	Realiz.	1.409.249	102.980	3.886.173	4.299.639	5.597.219
Gubitak	Plan			0	-	0
	Realiz.			0	-	0
Prosječan broj uposlenika	Plan	836	852	803	758	838
	Realiz.	840	833	757	772	805

8. Ostale aktivnosti

8.1. Izrada programa rada za 2019. godinu i izvještaja o radu za 2017. godinu

U izvještajnom periodu izrađen je i resornom ministarstvu proslijeđen radi daljnje dostave nadležnim organima i institucijama:

- Izvještaj o radu Kantonalne uprave za šumarstvo za period 01.01.2017. - 31.12.2017. godine, koji je, kao sastavni dio Izvještaja resornog ministarstva Vlada SBK/KSB

razmatrala na 80. sjednici i prihvatila Zaključkom br. 01-05-117/2018-2e od 06.03.2018.godine.

- Program rada Kantonalne uprave za šumarstvo za 2019.godinu, koji je kao sastavni dio Programa rada resornog ministarstva Vlada SBK/KSB razmatrala na 36. izvanrednoj sjednici i prihvatila Zaključkom br. 01-05-75/2019-2e od 30.01.2019.godine.

8.2. Aktivnosti na stručnom usavršavanju državnih službenika i namještenika

Tokom izvještajnog perioda državni službenici Kantonalne uprave za šumarstvo su prisustvovali na nekoliko seminara i obuka u cilju dodatne edukacije i stručnog usavršavanja u organizaciji Agencije za državnu službu Federacije BiH (Konferencija korištenja EU fondova u kontekstu nove strategije EU za zapadni Balkan, UŠIT – Promocija – priručnik za zaštitu šuma u BiH, Međunarodni simpozij- čovjek-šuma-nauka i Seminar- Radni odnosi).

8.3. Provođenje godišnjeg ocjenjivanja rada za 2018. godinu

Na početku izvještajnog perioda proveden je postupak ocjene rada državnih službenika i namještenika za prethodnu godinu (17.), u skladu sa propisima koji regulišu isto i tokom izvještajnog perioda provedeno je i periodično ocjenjivanje, odnosno godišnje ocjenjivanje za 2018. godinu. U narednoj tabeli prikazan je uporedni pregled ocjena po organizacionim jedinicama Uprave, za 2017. i 2018.godinu.

DIREKCIJA I ORGANIZ JEDINICE	Izuzetno uspješan		Uspješan		Zadovoljava		Nezadovolj		Neocjenjen		UKUPNO	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Direkcija Uprave	1	/	4	5	1	1	/	/	/	/	6	6
Odjeljenje Bugojno	2	3	23	21	12	11	/	/	/	/	37	35
Odjeljenje N.Travnik	-	/	19	14	9	14	/	/	/	/	28	28
Odjeljenje Fojnica	1	1	13	10	1	3	/	1	/	/	15	15
UKUPNO	4	4	59	50	23	29	/	1	/	/	86	84

8.4. Provođenje redovnog popisa stalnih sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2018. godine

Početak 2019.godine, od strane komisija imenovanih rješenjem direktora Uprave, proveden je postupak redovnog popisa stalnih sredstava, potraživanja i obaveza Uprave na dan 31.12.2018.godine. Izvještaji o provedenom popisu dostavljeni su Centralnoj popisnoj komisiji u resorno Ministarstvo finansija na daljnji postupak. Određeni broj stalnih sredstava koji su neupotrebljivi zbog dotrajalosti ili kvara predloženi su za otpis, nakon čega je, temeljem Odluke o prihvaćanju elaborata o popisivanju sredstava i izvora sredstava Vlade

Srednjobosanskog kantona sa stanjem na dan 31.12.2018.godine br. 01-14-42/18-15 od 28.03.2019.godine, formirana komisija sa zadatkom da predloži način rashodovanja istih, u skladu sa navedenim formirana je komisija Rješenjem, br. 01-14-42/18-16 od 09.04.2017.godine koja je u periodu od 09.04.2019. godine do 13.05.2018. godine u direkciji Uprave i mjesnonadležnim odjeljenjima izvršila realizaciju obaveza utvrđenih predmetnim rješenjem o čemu je dostavljen Zapisnik, Ministarstvu finansija SBK, br. 01-14-42/18-20 od 14.05.2019.godine.

8.5. Aktivnosti na upoznavanju javnosti sa stanjem u oblasti šumarstva

U skladu sa Programom rada Kantonalne uprave za šumarstvo za 2018. godinu, vršene su aktivnosti na upoznavanju javnosti sa stanjem u oblasti šumarstva putem redovnog godišnjeg izvještavanja, upoznavanje javnosti o aktivnostima Uprave putem Web sajta Vlade SBK i redovnim izvještavanjem Federalne uprave za šumarstvo putem dostave svih navedenih izvještaja.

8.6. Provođenje disciplinskog postupka protiv zaposlenika zbog povreda službene dužnosti

U izvještajnom periodu nije bilo disciplinskih postupaka protiv namještenika – čuvara šuma Kantonalne uprave za šumarstvo zbog povrede službene dužnosti.

8.7. Aktivnosti na održavanju radnih sastanaka stručnog kolegija

U toku izvještajnog perioda održano je više radnih sastanaka kolegija Uprave u užem i proširenom sastavu na kojima je razmatrana aktuelna problematika iz nadležnosti Uprave i na kojima su doneseni određeni zaključci i smjernice za daljnji rad koji imaju obavezujući karakter.

8.8. Saradnja s ostalim institucijama i službama

Kantonalna uprava za šumarstvo u skladu sa vlastitim nadležnostima kontinuirano i redovno vrši poslovnu korespondenciju i saradnju sa ostalim intitucijama i službama federalnog, kantonalnog i općinskog nivoa kao što su:

- Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
- Federalna uprava za šumarstvo
- Federalna uprava za inspekcijske poslove
- Federalna uprava za civilnu zaštitu
- Ministarstvo unutrašnjih poslova SBK
- Ministarstvo privrede SBK
- Kantonalna uprava za civilnu zaštitu SBK
- Kantonalna uprava za geodetske poslove SBK
- Kantonalno šumskoprivredno društvo
- Općine SBK
- Nevladine organizacije i dr.

Direktor
Ševal Konjalić, dipl.ing.šum.